

125

SEPTEMBER
2023

Založené 1984
Zväzok XI.

Founded 1984
Volume XI.

Annual subscription (4 numbers): 30 €

OBSAH

Peter Gvozdják: 11. WCCT – We are the Champions ...	239
Marek Kolčák: Európsky bronz z Bratislavы.....	241
Bedrich Formánek: Jubileum v Planétke	246
Originály	247
Okienko do sveta	256
Jubilejný turnaj Bedrich Formánek – 90, C 1. 5. 2023....	261
Definitívne výsledky skladateľských súťaží.....	265
Awani Kumar: Welcome PAT A MAT 125.....	266
PAT A MAT tourneys	268
Zoznam podporovateľov PAM	268

CONTENTS

р а т а м а т

ČASOPIS KOMPOZIČNÉHO ŠACHU
CHESS COMPOSITION MAGAZINE
ЧАСОПИС ШАХОВОЇ КОМПОЗИЦІЇ

Zlava Marjan Kovačević, prezident WFCC, bronzový Eddy Van Beers, majster Európy Kacper Piorun, strieborný Piotr Murdzia, viceprezident Slovenského šachového zväzu Štefan Blaho a hlavný rozhodca Marko Klasinc. Foto Marek Kolčák

Zlava jubilant Bedrich Formánek a bronzoví medailisti Marek Kolčák, Richard Dobiáš, Tomáš Peitl, Juraj Lörinc. Foto Marián Križovenský

57.-58.	FM	Ľubomír Širáň	SVK	2012	15	180	1810	-18
60.-61.		Jozef Kobolka	SVK	1936	13	180	1766	-15
62.-63.		Luděk Sedlák	CZE	1844	11,5	180	1732	-10
66.		Milan Petras	CZE	1883	7,5	180	1643	-22
69.		Zuzana Kováčová	SVK	1711h	6	180	1610	
71.		Miroslav Mandák	SVK		0,5	180	1488	

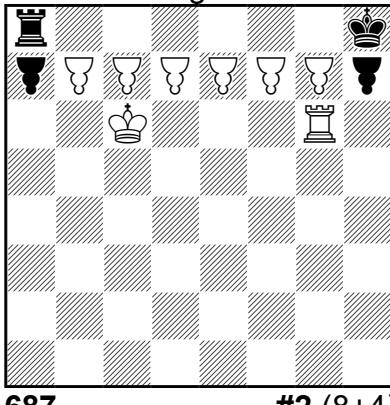
Podrobnej výsledkové tabuľky sú k dispozícii na stránke WFCC <https://www.wfcc.ch>

Bedrich Formánek: JUBILEUM V PLANÉTKE

Vážení priatelia, slovenskí šachoví skladatelia, riešitelia a priaznivci kompozičného šachu!

Neviem ako, ale podarilo sa mi dožiť sa tzv. vysokého okrúhleho veku v stave, keď ešte chodím a nie som dementný (čo si o sebe s pokorou myslím). A dokonca baví ma život. Dostal som k tomuto jubileu veľa desiatok blahoželaní (niektoré aj spoza hraníc), každému jednému blahoželajúcemu som sa osobne podčakoval a ďakujem ešte aj takto anblok. A členov bratislavského krúžku som pozval na posedenie v reštaurácii Planétka na „mojich“ Ostredkoch. Dvanásť učenici prijali pozvanie, prepravili sa z DK Ružinov na miesto činu a ešte raz vyslovili gratulácie, navyše mi venovali dary, predovšetkým tekuté palivo, v množstve tak asi na dva roky (pri mojej nízkej osobnej spotrebe). Aj kyticu sa vyskytli, a krásna chutná torta od pani Jarolínovej (pozri obrázok na s. 267). Atmosféra bola veľmi priateľská, veselá, nie bez aperitívu, zopakovali sme si párov vtipov, pospomínali krúžky (kedysi práve v budove Planétky ich bolo presne 99) a zopár príhod (už si viaceré nepamäťam, lebo demencia nastupuje), pričom politike sme sa zámerne vyhýbali. Srdečne ďakujem všetkým za účasť a za všetko!

Bedrich Formánek Originál

Počet riešení?

♝ ♜ = berolina

Samozrejme, reči sa točili najmä okolo kompozičného šachu, spomínať sa nedávne senzačné suverénne víťazstvo Slovenska vo svetovej súťaži, našli sa aj takí, čo tvrdia, že mám na tom aj ja zásluhu. Tuná miestopísajne vyhlasujem, že som nepridal alebo nepremiestnil ani jediného čierneho pešiaka, ale pripúšťam, že viacerí reprezentanti začínali „u mňa“ – v rubrikách, čítali knihy, časopisy a zúčastňovali sa na školeniach. Takže nejaký ten výchovno-vzdelávací proces kedysi prebehol. Ale teraz už skôr môžu vzdelávať oni mňa. Starobu nepredáš, mladosť nekúpiš...

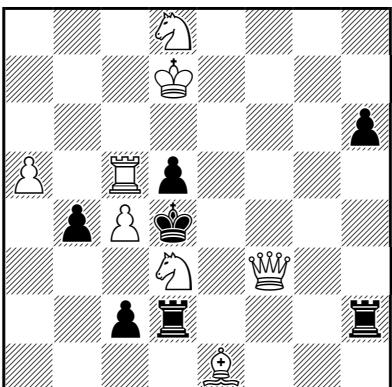
A aby sme neostali bez konkrétnego kompozičnošachového programu, na začiatku posedenia sa uskutočnila miniatúrna riešiteľská súťaž. Za štyri minúty mali účastníci uviesť (spočítať alebo odhadnúť), kol'ko riešení má pripojená exodvojťažka. Môžete si to vyskúšať. (Keď sa berolina môže v úvodníku premeniť na dámhu alebo vežu, počíta sa to za dve riešenia. Ak náhodou nepoznáte berolinu, pozrite si terminológiu na

<https://pam.soks.sk/terminologia/exokamene-v-pam/>.) Riešenie nájdete na strane 265.

Váš Beďo

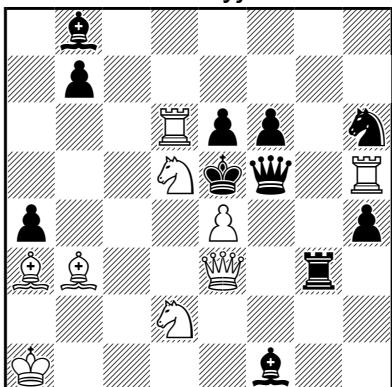
ORIGINÁLY

Alexandr Pankratiev
RU – Chabarovsk

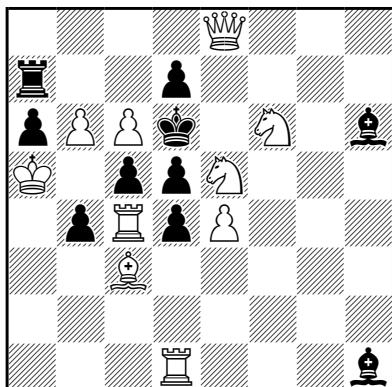
688 #2 (8+7)

Anatolij Vasylenko
UA – Kyjev

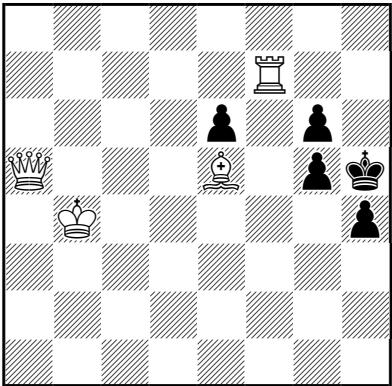
689 #2 (9+11)

Juraj Brabec
SK – Bratislava

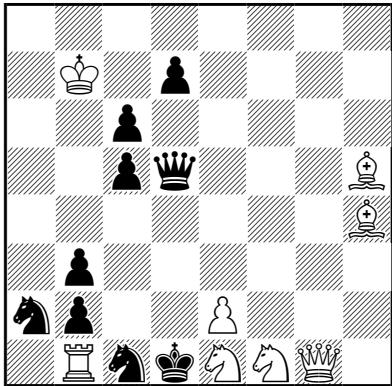
690 #2 (10+10)

Elmar Abdullajev
AZ – Širvan

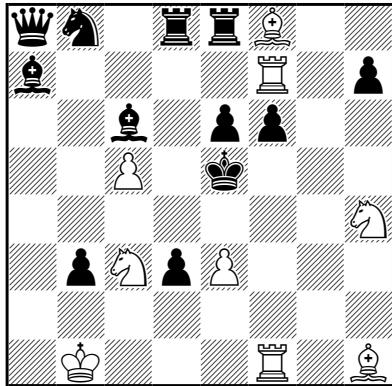
691 #3 (4+5)

Serhij I. Tkačenko
UA – Slavytč

692 #3 (8+9)

J. Gordian a M. Marandúk
UA – Odesa a Novoselica

693 #3 (9+12)

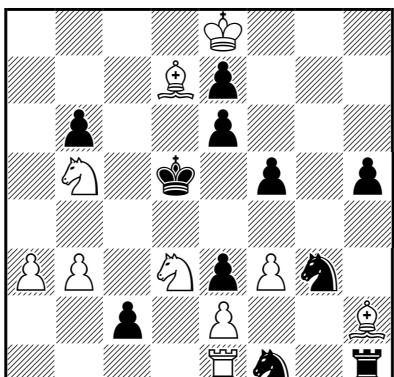
■ 688: 1... $\blacksquare d1$ ($\blacksquare df2$, $\blacksquare dg2$) 2. $\blacklozenge c6\# A$, 2. $\blacklozenge e6\# B$, 1.c:d5? hr. 2. $\blacklozenge c6\# A$, 2. $\blacklozenge e6\# B$, 1... $\blacksquare d3!$, 1. $\blacksquare d5?$ C, 1... $\blacksquare c4$ 2. $\blacklozenge b2\# E$, 2. $\blacklozenge e5\# D$, 1... $\blacksquare c3!$, 1. $\blacklozenge b2?$ E hr. 2. $\blacksquare d5\# C$, 1... $\blacksquare c5$ 2. $\blacklozenge e6\# B$, 1... $\blacksquare e5$ 2. $\blacklozenge c6\# A$, 1... $\blacksquare h5!$, 1. $\blacklozenge e5!$ D hr. 2. $\blacksquare d5\# C$, 1... $\blacksquare c5$ 2. $\blacklozenge e6\# B$, 1... $\blacksquare e5$ 2. $\blacklozenge c6\# A$. Zámeny funkcií tahov, ale bez paradoxov.

■ 689: 1... $\blacksquare g5$ a 2. $\blacksquare c3\#$, 1. $\blacksquare d8?$ hr. 2. $\blacksquare b2\# A$, 1...e:d5 c 2. $\blacksquare e8\#$, 1... $\blacksquare a7$ 2. $\blacksquare d6\# B$, 1... $\blacksquare e3!$ b, 1. $\blacksquare b6?$ hr. 2. $\blacksquare e6\#$, 1... $\blacksquare g5$ a 2. $\blacksquare b2\# A$, 1... $\blacksquare d6$ d 2. $\blacksquare d6\# B$, 1...e:d5! c, 1. $\blacksquare e7?$ hr. 2. $\blacksquare e6\#$, 1... $\blacksquare g5$ a 2.e:f5#, 1... $\blacksquare e3$ b 2. $\blacksquare g6\#$, 1... $\blacksquare d6$ d 2. $\blacksquare b2\# A$, 1... $\blacksquare c4$ 2. $\blacksquare c4\#$, 1...a:b3!, 1. $\blacksquare f4!$ hr. 2. $\blacksquare e6\#$, 1... $\blacksquare g5$ a 2. $\blacksquare f3\#$, 1... $\blacksquare d6$ d 2. $\blacksquare b2\# A$, 1... $\blacksquare e3$ b 2. $\blacksquare g6\#$, 1... $\blacksquare c4$ 2. $\blacksquare c4\#$. Change mates quadruple with \blacksquare -unpin: a-a-a-a. Changed mates: b-b, c-c, d-d. Shedey theme: A-A-A. Transferred mate: B-B. Change functions moves: c-c!, b!-b. Ventura theme. (autor)

■ 690: 1...d:c3 g 2. $\blacksquare :d5\# H$, 1.e:d5? hr. 2. $\blacksquare f7\# A$, 1...d:c6 e 2. $\blacksquare e6\# C$, 1... $\blacksquare d5!$, 1. $\blacksquare :d4?$ hr. 2. $\blacksquare :c5\#$, 1...c:d4 a 2. $\blacksquare f7\# A$, 1...d:c4 b 2. $\blacksquare e3\# I$, 1... $\blacksquare e3!$, 1. $\blacksquare :b4?$ B hr. 2. $\blacksquare :c5\#$, 1...d:c4 b 2. $\blacksquare :d4\# D$, 1...c:b4 c 2. $\blacksquare f7\# A$, 1... $\blacksquare d2!$, 1. $\blacksquare :c5?$ hr. 2. $\blacksquare :d5\# (2.\blacksquare f7?)$, 1... $\blacksquare :c5$ d 2. $\blacksquare :b4\# B$, 1...d:c6 e 2. $\blacksquare :c6\# E$, 1... $\blacksquare :e4!$ f, 1. $\blacksquare :c:d4!$ hr. 2. $\blacksquare :d5\#$, 1...c:d4 a 2. $\blacksquare :b4\# B$, 1...d:c6 e 2. $\blacksquare :c4\# F$, 1... $\blacksquare :e4$ f 2. $\blacksquare :e4\# G$. Skladba s veľmi obohranou schémou, z ktorej by mal ale Zagorujko iste radosť. Je v nej spracovaná jeho téma v štyroch fázach Z-42-66 rozšírená o ďalšie varianty a o zámeny funkcie tahov. (autor)

■ 691: 1. $\blacksquare a8!$ t., 1...g4 2. $\blacksquare h8+$ $\blacksquare g5$ 3. $\blacksquare f4\#$, 1...h3 2. $\blacksquare h7+$ $\blacksquare g4$ 3. $\blacksquare e4\#$. Blokovanie poľa a druhé tahy bieleho na jednom stĺpci. Škoda, že po prvých tahočoch \blacksquare idú priamo maty. Jednoduchý obsah.

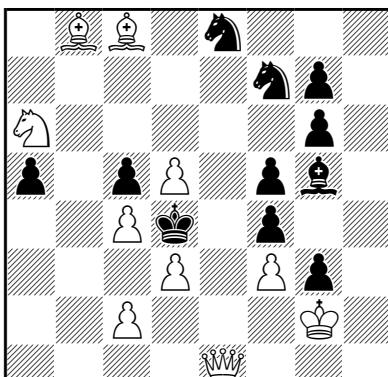
Rauf Aliovsadzade
US – Lincoln

694

#3 (10+11)

L. Makaronez a V. Volček
IL – Haifa a BY – Lida

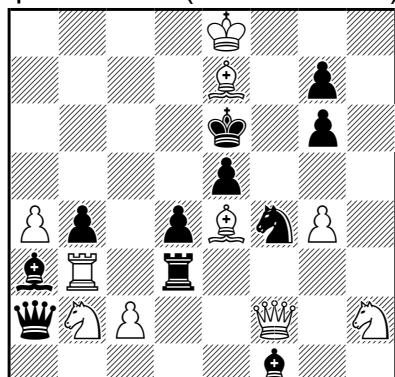
695

#3 (10+11)

Petro Novickyj

UA – Rubčenki

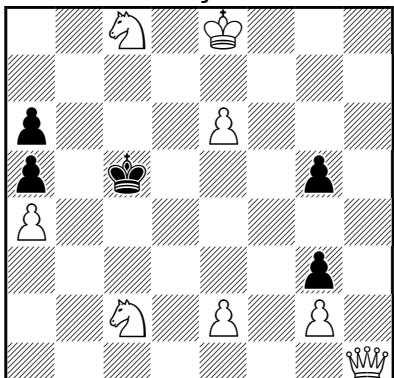
úprava č. 395 (PAM 122/2022)

696

#3 (10+11)

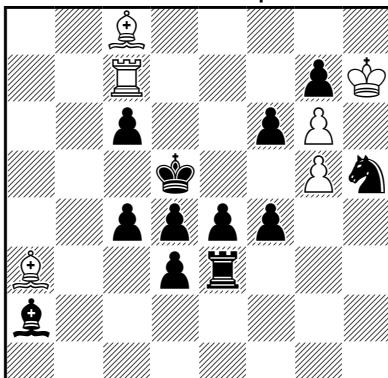
Elmar Abdullajev
AZ – Širvan

697

#4 (8+5)

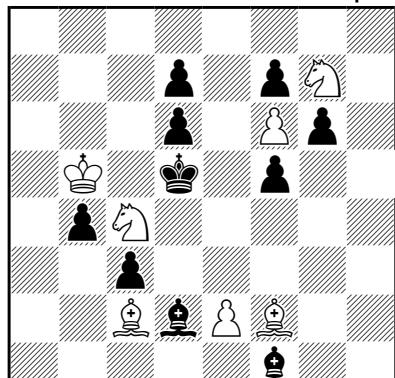
A. Pankratiev a I. Jarmonov
RU – Chabarovsk a
UA – Mariupol'

698

#12 (6+12)

V. Kirillov a I. Jarmonov
RU – Serov a UA – Mariupol'

699

#13 (7+10)

■ 692: 1. $\mathbb{Q}e3!$ hr. 2. $\mathbb{Q}d3+$ $\mathbb{Q}:d3$ 3. $e:d3\#$ (MM), 1... $c4$ 2. $\mathbb{Q}d4+$ $\mathbb{Q}:d4$ 3. $e4\#$ (MM), 1... $b4$ 2. $\mathbb{Q}:b3+$ $\mathbb{Q}:b3$ 3. $e3\#$ (MM), 2... $c2$ 3. $\mathbb{Q}:c2\#$, 1... $c3$ 2. $\mathbb{Q}:c3$ hr. 3. $\mathbb{Q}e3\#$, 2... $g5$ 3. $\mathbb{Q}:b3\#$. Model mates, active sacrifice. (autor) A „skoro“ albino a hra bielej dámky.

■ 693: 1. $\mathbb{Q}:h7?$ hr. 2. $\mathbb{Q}g6\#$, 1... $\mathbb{Q}e4$ 2. $\mathbb{Q}h5+$ $\mathbb{Q}f5$ 3. $\mathbb{Q}g6\#$, 2... $f5$ 3. $\mathbb{Q}g7\#$, 1... $\mathbb{Q}f3!$, 1. $\mathbb{Q}h6?$ hr. 2. $\mathbb{Q}f4\#$, 1... $d4!$, 1. $\mathbb{Q}g7?$ hr. 2. $\mathbb{Q}:f6\#$, 1... $d7$ 2. $\mathbb{Q}h6$ hr. 3. $\mathbb{Q}f4\#$ (2... $d4??$), 1... $c5!$, 1. $\mathbb{Q}e7?$ hr. 2. $\mathbb{Q}:f6\#$, 1... $e7$ 2. $\mathbb{Q}f5+$ $e:f5$ 3. $\mathbb{Q}:e7\#$, 1... $c5!$, 1. $\mathbb{Q}d5!$ hr. 2. $\mathbb{Q}f5+$ $e:f5$ 3. $\mathbb{Q}f3\#$ (2. $\mathbb{Q}:h7?/\mathbb{Q}h6? e:d5!$), 1... $d5$ 2. $\mathbb{Q}h6$ hr. 3. $\mathbb{Q}f4\#$ (2... $d4??$), 1... $d5$ 2. $\mathbb{Q}h7$ hr. 3. $\mathbb{Q}g6\#$ (2... $e4??/\mathbb{Q}f3??$), 2... $f5$ 3. $\mathbb{Q}g7\#$, 1... $e:d5$ 2. $\mathbb{Q}f7:f6$ hr. 3. $\mathbb{Q}1f5\#$, 2... $d7$ 3. $\mathbb{Q}d6\#$. Логическая задача с механизмом одного поля $d5$. (autori)

■ 694: 1. $\mathbb{Q}c1!$ hr. 2. $\mathbb{Q}:c2$ A hr. 3. $\mathbb{Q}c6\#$, 2... $e5$ 3. $\mathbb{Q}b4\#$ B, 1... $e5$ 2. $\mathbb{Q}b4+$ B $\mathbb{Q}c5$ 3. $\mathbb{Q}:c2\#$ A, 1... $b2$ 2. $\mathbb{Q}e5$ C hr. 3. $\mathbb{Q}c7\#$ D, 1... $b4$ 2. $\mathbb{Q}c7+$ D $\mathbb{Q}d4$ 3. $\mathbb{Q}e5\#$ C (1... $b2$ 2. $\mathbb{Q}:c2$ hr. 3. $\mathbb{Q}c6\#$, 2... $e5$ 3. $\mathbb{Q}b4\#$, 2... $b4$ 3. $b:c4\#$). Dvojnásobná výmena druhých a tretích ťahov. Tichá hrozba. Varianty s \mathbb{Q} sú jednotnejšie a zaujímavejšie.

■ 695: 1. $\mathbb{Q}a7?$ hr. 2. $\mathbb{Q}:c5\#$, 1... $\mathbb{Q}e7!$, 1. $\mathbb{Q}:c5?$ hr. 2. $\mathbb{Q}b3\#$, 2. $\mathbb{Q}e6\#$, 1... $\mathbb{Q}:c5!$, 1. $\mathbb{Q}b7!$ t., 1... $\mathbb{Q}~$ 2. $\mathbb{Q}:f4$ hr. 3. $\mathbb{Q}a1\#$, 1... $\mathbb{Q}h6$ 2. $\mathbb{Q}a7$ hr. 3. $\mathbb{Q}:c5\#$, 1... $\mathbb{Q}e~$ 2. $\mathbb{Q}c7$ hr. 3. $\mathbb{Q}b5\#$, 3. $\mathbb{Q}e6\#$, 1... $\mathbb{Q}ed6$, $\mathbb{Q}fd6$ 2. $\mathbb{Q}:c5$ hr. 3. $\mathbb{Q}b3\#$, 3. $\mathbb{Q}e6\#$, 2... $\mathbb{Q}:c5$ 3. $\mathbb{Q}a7\#$, 1... $a4$ 2. $\mathbb{Q}b4$ hr. 3. $\mathbb{Q}c6\#$, 3. $c3\#$, 2... $c:b4$ 3. $\mathbb{Q}a7\#$. Úvodník s tempom vedie k variantom, v ktorých sa zrealizujú pokusy bieleho až po predĺžených obranách.

■ 696: 1. $c4!$ hr. 2. $\mathbb{Q}d5+$ A $\mathbb{Q}:d5$ 3. $\mathbb{Q}f7\#$, 1... $b:c3$ e.p. 2. $\mathbb{Q}b6+$ $\mathbb{Q}d6$ 3. $\mathbb{Q}:d6\#$, 1... $d:c3$ e.p. 2. $\mathbb{Q}b6+$ $\mathbb{Q}d6$ 3. $\mathbb{Q}:d6\#$, 1... $f3$ 2. $\mathbb{Q}:f3$ hr. 3. $\mathbb{Q}g5\#$, 2... $h3$ 3. $\mathbb{Q}d5\#$ A, 1... $g2$ 2. $\mathbb{Q}:d3$ hr. 3. $\mathbb{Q}c5\#$, 2... $d3$ 3. $\mathbb{Q}f7\#$. Взяття на проході з подвійним включенням білих і чорних фігур в

механізмі одного поля ($c3$, $d6$ -чорні; $b6$, $d6$ -білі). (autor) V upravenej skladbe autor pridal k pôvodnému obsahu ďalšiu dvojicu variantov s analogickou hrou ($1\diamond f3$ a $1\diamond g2$).

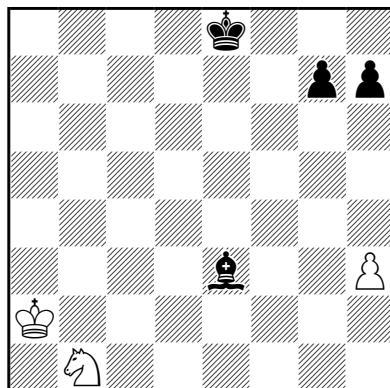
■ 697: $1\diamond d1?$ hr. $2\diamond d7$ hr. $3\diamond d4\#$, $2\diamond c4$ $3\diamond d3+$ $\diamond c5$ $4\diamond d4\#$, $1\diamond c4$ $2\diamond d3+$ $\diamond c5$ $3\diamond d7$ hr. $4\diamond d4\#$, $1\diamond c6!$, $1\diamond c1!$ hr. $2\diamond d7$ hr. $3\diamond e3+$ $\diamond c4$ $4\diamond b6\#$, $1\diamond c6$ $2\diamond b4+$ $\diamond b7$ $3\diamond c6+$ $\diamond b8$ $4\diamond a6\#$, $1\diamond c4$ $2\diamond e3$ hr. $3\diamond b6\#$, $2\diamond d5$ $3\diamond d7$ $\diamond c4$ $4\diamond b6\#$, $1\diamond d5$ $2\diamond d7$ hr. $3\diamond e3$ $\diamond c4$ $4\diamond b6\#$, $2\diamond e5$ $3\diamond g5+$ $\diamond e4$ $4\diamond d6\#$, $2\diamond e4$ $3\diamond d6+$ $\diamond d5$ $4\diamond g5\#$. Выбор вступления ферзём. Перемена игры на $1\diamond c4$. Разные коневые маты в финале. 1-ый ход – уход ферзя в засаду. (autor)

■ 698: $1\diamond a7?$, $1\diamond d7+!$ $\diamond e5$ $2\diamond e7+$ $\diamond d5$ $3\diamond e6+$ $\diamond e5$ $4\diamond g4+$ $\diamond d5$ $5\diamond d7+$ $\diamond e5$ $6\diamond d6+$ $\diamond d5$ $7\diamond f8+$ $\diamond e5$ $8\diamond e7+$ $\diamond d5$ $9\diamond a7$ $c5$ $10\diamond c7$ $f5$ $11\diamond c5+$ $\diamond e6$ $12\diamond f5\#$, $9\diamond c3$ $10\diamond a5+$ $\diamond c4$ $11\diamond e6\#$, $1\diamond e6$ $2\diamond f8$ $c3$ $3\diamond a7+$ $\diamond e5$ $4\diamond a2$ $c5$ $5\diamond a5$ $f3$ $6\diamond c5+$ $\diamond f4$ $7\diamond d6\#$. Pokus vežou hned' nefunguje, predtým je potrebné premiestniť dvojicu bielych strelcov na opačné strany kľúčových diagonál, ktoré kontrolujú.

■ 699: $1\diamond e8!$ hr. $2\diamond c7\#$, $1\diamond e6$ $2\diamond d4$ hr. $3\diamond c7\#$, $2\diamond d5$ $3\diamond c3?$ $b:c3!$, preto $3\diamond b6$ $\diamond e6$ $4\diamond d8$ $\diamond d5$ $5\diamond c7+$ $\diamond d4$ $6\diamond a6$ $\diamond d5$ $7\diamond b4+$ $\diamond e6$ $8\diamond a6$ $\diamond d5$ $9\diamond b6$ $\diamond e6$ $10\diamond d4$ $\diamond d5$ $11\diamond c3$ $\diamond c3$ $12\diamond c7+$ $\diamond d4$ $13.e3\#$. Логическая задача с маневрами белых коня и слона с возвратами. В финале жертва белого слона и правильный мат. (autori)

P. Arrestov a D. Keith

RU – Krasnogorsk a
FR – Molsheim

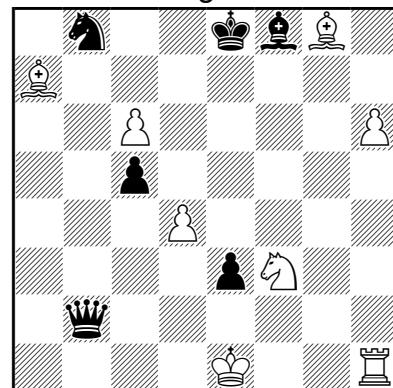

700

= (3+4)

Peter Krug a Mario García

AT – Salzburg a AR – Salta

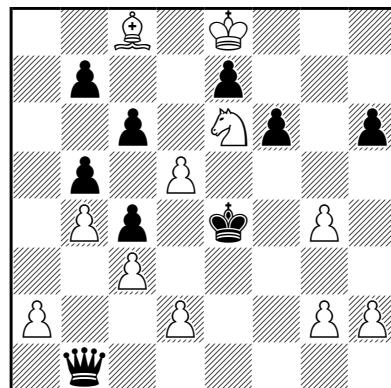

701

= (8+6)

Beat Neuenschwander

CH – Bern

702

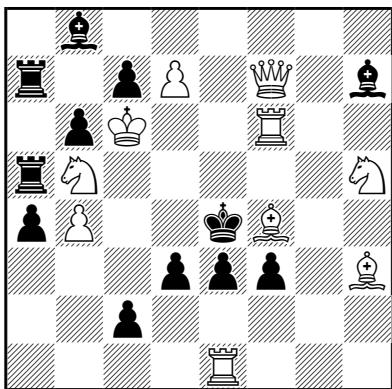
= (11+9)

■ 700: $1\diamond b3$ $\diamond f7$ $2\diamond c4!$ ($2\diamond c3?$ $\diamond c5!$ $3\diamond d2$ ($3\diamond d3$ $\diamond b4!$ T dominácia, $3\diamond c4$ $\diamond e7!$ $4\diamond c3$ $\diamond g6$ $5\diamond d5$ $\diamond g5$ $6\diamond d4$ $\diamond h5$ $7\diamond e4$ $\diamond h4$ T) $3\diamond e6!$ $4\diamond e4$ $\diamond a7!$ $5\diamond g5+$ ($5\diamond d3$ $\diamond e5$ $6\diamond c3$ $\diamond f4$ T) $5\diamond f5$ $6\diamond h7$ $\diamond c5$ T dominácia); a) $2\diamond g6!$ $3\diamond d3$ $\diamond c5!$ $4\diamond d2!$ (pokus $4\diamond c3?$ $\diamond h5$ $5\diamond e4$ $\diamond a7!$ $6\diamond g3+$ $\diamond g5!$ $7\diamond e2$ ($7\diamond e4$ $\diamond b8!$ $8\diamond f5$ $g6$ T) $7\diamond b8!$ $8\diamond e4+$ $\diamond h4$ $9\diamond f3$ $\diamond h3$ $10\diamond g5+$ $\diamond h4$ $11\diamond h7$ $\diamond d6$ T, $4\diamond e4?$ $\diamond b4$ T) $4\diamond f5$ $5\diamond e4$ $\diamond a7!$ ($5\diamond b6$ $6\diamond g3+$ $\diamond g5$ ($6\diamond f4$ $7\diamond h5+$ =) $7\diamond e2$ $\diamond c7$ $8\diamond e4+$ $\diamond h4$ $9\diamond f3$ $\diamond h3$ $10\diamond g5+$ =) $6\diamond d6+$ ($6\diamond g3+$? $\diamond g5!$ $7\diamond e4$ $\diamond b8!$ $8\diamond e2$ $\diamond h4$ T) $6\diamond f4$ $7\diamond e8$ ($7\diamond e2?$ $g6!$ T) $7\diamond g6!$ ($7\diamond g5$ $8\diamond d6$! $\diamond g3$ $9\diamond f7$ =) $8\diamond f6$ $h5$ $9.h4$ ($9\diamond e2?$ $\diamond g3$ T) $9\diamond g3$ $10\diamond d7!$ $\diamond h4$ $11\diamond e5$ $g5$ $12\diamond f3+$ $\diamond g4$ $13\diamond e2$ $h4$ $14\diamond g5$ $\diamond g5$ $15\diamond f3$ remíza; b) $2\diamond f6$ $3\diamond d3$ $\diamond c5!$ $4\diamond c3!$ (pokus $4\diamond d2?$ $\diamond e5!$ $5\diamond e4$ $\diamond a7!$ $6\diamond g5$ $\diamond f5!$ $7\diamond h7$ $\diamond c5!$ $8\diamond c4$ $\diamond e7!$ $9\diamond d5$ $\diamond g6$ T) $4\diamond e5$ $5\diamond b5!$ ($5\diamond e4?$ $\diamond a7!$ T) $5\diamond b6$ $6\diamond c3$ $\diamond c5$ $7\diamond b5$ $g5$ $8\diamond c7!$ $\diamond d6$ $9\diamond b5$ remíza.

Z noci sa vynorí neohrozený jazdec, aby sa zázračne obetoval. (komentár autorov)

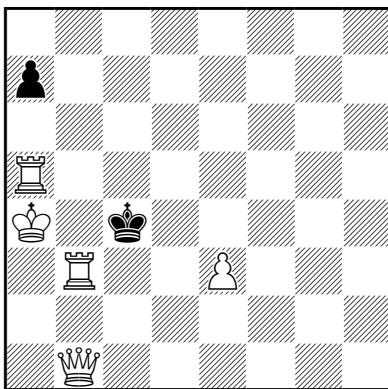
■ 701: 1.0–0! ($1\diamond h2?$ $\diamond c3+$ $2\diamond f1$ $\diamond d3+$ $3\diamond e2$ $\diamond c6$ $4.h7$ $\diamond g7$ $5\diamond c5$ $\diamond e4$ T) $1\diamond c6$ $2.h7$ ($2\diamond c5?$ $\diamond c5$ $3.d:c5$ $\diamond d4$ T) $2\diamond d4$ ($2\diamond g7$ $3\diamond c5$ $\diamond b8$ ($3\diamond c2$ $4\diamond e1!$ $\diamond c3$ ($4\diamond g6+$ $5\diamond g2$ =) $5\diamond e6$ $\diamond e7$ $6\diamond g2$ =) $4\diamond e5!$ $\diamond e5$ $5.h8\diamond f3+$ $6\diamond f3$ =) $3\diamond d4$ ($3\diamond f7?$ $\diamond d8!$ $4\diamond b6+$ $\diamond c8$ T) $3\diamond d4$ $4\diamond f8+$ $\diamond f8$ $5\diamond c5+$ $\diamond c5$ $6.h8\diamond e2+$ $7\diamond g2$ $8\diamond f7+$! $\diamond f7$ ($8\diamond e7$ $9\diamond e8+$ =) $9\diamond h5+$ $\diamond h5$ pat. Po veľmi zriedkovom úvodníku v tomto žánri štúdia vrcholí záverečnými obeťami, po ktorých je na šachovnici takmer modelový pat.

Waldemar Tura
PL – Adamów

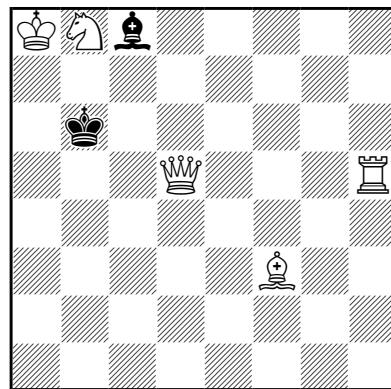
703 s#4 (10+12)

Anatolij St'opočkin
RU – Tula

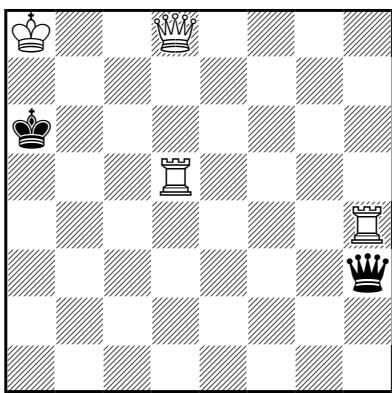
704 s#10 (5+2)

Anatolij St'opočkin
RU – Tula

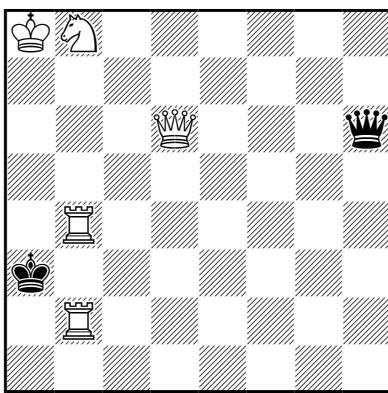
705 s#10 (5+2)

Alexandr Pankratiev
RU – Chabarovsk

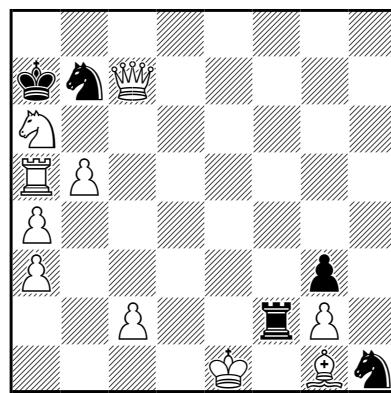
706 s#11 (4+2)

Alexandr Pankratiev
RU – Chabarovsk

707 s#12 (5+2)

Marcel Tribowski
D – Berlín

708 s#22 (10+5)

■ 702: 1.d6 e:d6 2.♘f8 ♛e1 (2...♛:a2 3.♗f5+ ♔d5 4.♗g6 ♛:d2 5.♗e7+ ♔e5 6.♗g6+ =) 3.♗f5+ ♛f4+ 4.♗e6+ (dva po sebe nasledujúce protišachy ♔-♔-♗) 4...♔e5 5.♘f8 ♛f4+ 6.♗e6+ (protišach ♛-♗) 6...♔e5 7.♘f8 ♛d5+ (7...d5 8.♔d7 d4 9.♗g6+ ♔d5 10.♗e7+ =) 8.♗e6+ (protišach ♛-♔) 8...♔e4 (8...♛:e6+ 9.♗:e6 ♛:e6 =) 9.♔f5+ ♛d5+ 10.♔e6+ (dva po sebe nasledujúce protišachy ♔-♔-♔) 10...♔e5 11.♔f5 c5 12.♗g6+ ♛d5+ 13.♗e7+ (dva po sebe nasledujúce protišachy ♗-♔-♔) 13...♔e5 14.♗g6+ večný šach. Originálna pozícia večného šachu na tému protišachov si vyžiadala daň v podobe množstva statických pešiakov.

■ 703: 1.♗e6, ♛e6, ♜:e3#?, 1.♕a2! hr. 2.♗f5+ ♔:f5 3.♗e6+ ♔:e6 4.♗d5+ ♔:d5#, 1...d2 2.♗e6+ (2.♗e6+?) 2...♔d3 3.♕a3+ ♔c4 4.♗e4+ ♔:e4#, 1...f2 2.♗e6+ (2.♗e6+?) 2...♔f3 3.♗g4+ ♔g2 4.♗e4+ ♔:e4#, 1...b5 2.♗e3+ (2.♗e6+?) 2...♔d4 3.♗b2+ ♔c4 4.♗e4+ ♔:e4#. V počiatočnej pozícii sú šachy bielymi t'ažkými figúrami na e-stĺpci matujúce. Po úvodníku a plnohodnotnej hrozbe sa čierne bráni uvoľnením polí d3, f3 a d4, čím sa tieto šachy stávajú použiteľné a aj s antidualom vedú k prilákaniu čierneho strelca na pole e4. Vždy inou bielou figúrou. Najhodnotnejší samomat tohto čísla.

■ 704: 1.♗a3? a6 2.♗b5+ a:b5+ 3.♗:b5!, 1.♗a3! a6 2.e4 ♔d4 3.e5 ♔c4 4.e6 ♔d4 5.e7 ♔c4 6.e8 ♔d4 7.♔a4 ♔c4 8.♗b4+ ♔c3 9.♗d5 a5 10.♗a2 a:b4#. Najprv je biely neúspešný pri pokuse dostať mat na poli a4, lebo blokujúca veža na poli a5 kryje pole b5. Preto sa ♔ v prvom ťahu presunie o poschodie nižšie a analogické pole a4 zablokuje v priebehu riešenia premenený strelec. Ten pole b4 nekryje.

■ 705: 1.♔b7+? ♔:b7+ 2.♔:b7!, 1.♗d4+! ♔c7 2.♗c5+ ♔b6 3.♗d5+ ♔c7 4.♗c4+ ♔b6 5.♗d6+ ♔a5 6.♗c6+ ♔b6 7.♗a7+ ♔a5 8.♗d5+ ♔b6 9.♗b5+ ♔c7 10.♗b7+ ♔:b7#. Aj v druhom dlhšom samomate ruského skladateľa je na začiatku možnosť zmýliť sa. Pole b7 pre zmenu kryje biely strelec. To sa po správnom pokračovaní bieleho vyrieší jeho zaclonením bielou vežou

a netradične echovo (zmena dvoch figúr) sa zmení aj záverečný samomatový útok. Čisto šachujúci priebeh považujem za závažný konštrukčný ústupok, ale to je o mne už dobre známe.

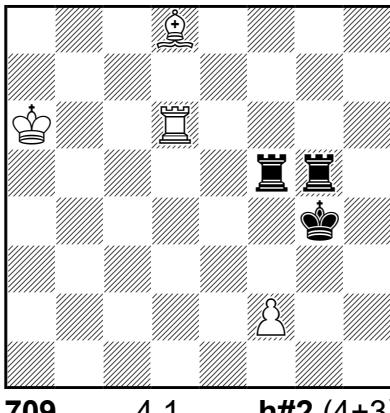
■ 706: 1. $\mathbb{Q}c8+$! $\mathbb{Q}b6$ (1... $\mathbb{Q}:c8\#$) 2. $\mathbb{Q}c5+$ $\mathbb{Q}a6$ 3. $\mathbb{Q}c4+$ $\mathbb{Q}b6$ 4. $\mathbb{Q}b5+$ $\mathbb{Q}a6$ 5. $\mathbb{Q}b7+$ $\mathbb{Q}a5$ 6. $\mathbb{Q}d5+$ $\mathbb{Q}a6$ 7. $\mathbb{Q}a2+$ $\mathbb{Q}a3$ 8. $\mathbb{Q}c4+$ $\mathbb{Q}a5$ 9. $\mathbb{Q}h5+$ $\mathbb{Q}c5$ 10. $\mathbb{Q}b4+$ $\mathbb{Q}a6$ 11. $\mathbb{Q}a7+$ $\mathbb{Q}:a7\#$. Po sérii šachov od prvého po posledný ťah sa nakoniec dostane čierna dáma až do tesnej blízkosti bieleho kráľa. Samomat na hranici zverejniteľnosti.

■ 707: 1. $\mathbb{Q}4b3+$! $\mathbb{Q}a4$ 2. $\mathbb{Q}d4+$ $\mathbb{Q}a5$ 3. $\mathbb{Q}c3+$ $\mathbb{Q}a4$ 4. $\mathbb{Q}b4+$ $\mathbb{Q}a5$ 5. $\mathbb{Q}b7+$ $\mathbb{Q}a4$ 6. $\mathbb{Q}2b4+$ $\mathbb{Q}a5$ 7. $\mathbb{Q}b3+$ $\mathbb{Q}a4$ 8. $\mathbb{Q}c4+$ $\mathbb{Q}a5$ 9. $\mathbb{Q}c6+$ $\mathbb{Q}:c6$ 10. $\mathbb{Q}b4+$ $\mathbb{Q}a6$ 11. $\mathbb{Q}b6+$ $\mathbb{Q}:b6$ 12. $\mathbb{Q}a7+$ $\mathbb{Q}:a7\#$. Aj druhá skladba plodného ruského skladateľa má obdobný priebeh. Tu však možno aspoň skonštatovať, že záver je obohatený obeťou troch bielych figúr.

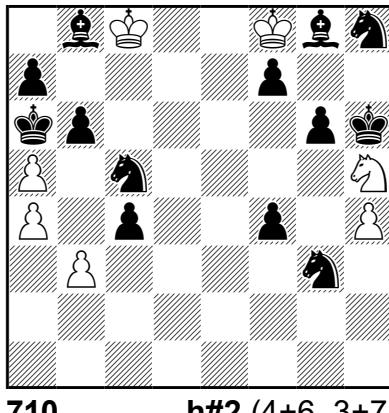
■ 708: 1. c4? $\mathbb{Q}a8$ 2. $\mathbb{Q}c5+$ $\mathbb{Q}:a5$ 3. $\mathbb{Q}:a5+$ $\mathbb{Q}b8$ 4. $\mathbb{Q}d8+$ $\mathbb{Q}a7$ 5. $\mathbb{Q}c7+$ $\mathbb{Q}a8$ 6. $\mathbb{Q}c8+$ $\mathbb{Q}a7$ 7. $\mathbb{Q}b3$ $\mathbb{Q}b6$ 8. $\mathbb{Q}c5+$ $\mathbb{Q}a7$ 9. c6 $\mathbb{Q}b6$ 10. c7 $\mathbb{Q}a7$ 11. $\mathbb{Q}a5$ $\mathbb{Q}b6$ 12. $\mathbb{Q}c6$ $\mathbb{Q}c5$ 13. $\mathbb{Q}e6$ $\mathbb{Q}b6$ 14. c8 $\mathbb{Q}c5$ 15. $\mathbb{Q}b4+$ $\mathbb{Q}d4$ 16. $\mathbb{Q}a2$ $\mathbb{Q}d3$ 17. $\mathbb{Q}ec4+$ $\mathbb{Q}e3$ 18. $\mathbb{Q}4g4$ $\mathbb{Q}d3$ 19. $\mathbb{Q}cc4+$ $\mathbb{Q}e3$ 20. $\mathbb{Q}cf4+$ $\mathbb{Q}d3$ 21. $\mathbb{Q}d1+$ $\mathbb{Q}d2$ 22. $\mathbb{Q}f1$ $\mathbb{Q}:d1\#$, ale 22... $\mathbb{Q}f2!$, 1. $\mathbb{Q}d1!$ $\mathbb{Q}a8$ 2. $\mathbb{Q}c8+$ $\mathbb{Q}a7$ 3. $\mathbb{Q}b8+$ $\mathbb{Q}b6$ 4. $\mathbb{Q}c7+$ $\mathbb{Q}a7$ 5. $\mathbb{Q}c1$ $\mathbb{Q}a8$ 6. $\mathbb{Q}c8+$ $\mathbb{Q}a7$ 7. $\mathbb{Q}b8+$ $\mathbb{Q}b6$ 8. $\mathbb{Q}c7+$ $\mathbb{Q}a7$ 9. $\mathbb{Q}b2$ $\mathbb{Q}a8$ 10. $\mathbb{Q}c8+$ $\mathbb{Q}a7$ 11. $\mathbb{Q}b8+$ $\mathbb{Q}b6$ 12. $\mathbb{Q}c7+$ $\mathbb{Q}a7$ 13. $\mathbb{Q}b3$ $\mathbb{Q}a8$ 14. $\mathbb{Q}c8+$ $\mathbb{Q}a7$ 15. $\mathbb{Q}b8+$ $\mathbb{Q}b6$ 16. $\mathbb{Q}c7+$ $\mathbb{Q}a7$ 17. c3 $\mathbb{Q}a8$ 18. $\mathbb{Q}c8+$ $\mathbb{Q}a7$ 19. $\mathbb{Q}b8+$ $\mathbb{Q}b6$ 20. $\mathbb{Q}c7+$ $\mathbb{Q}a7$ 21. b6+ $\mathbb{Q}a8$ 22. $\mathbb{Q}b4+$ $\mathbb{Q}:a5\#$. Najdlhší samomat dnešnej originálnej prehliadky obsahuje 2 rovnocenné fázy. Vo zvodnosti biely aj s pomocou novopostavenej dámy neuspeje s tempovou pozíciou, lebo čierny má jazdca, ktorý má kam ťahať. Riešenie má už štandardný priebeh. Obsahuje presun bieleho kráľa do jeho konečnej pozície, pričom potrebné tempá zabezpečuje trojťahový manéver bielej dámy. Akurát z existencie toho čierneho jazdca v riešení nemám dobrý pocit.

Jurij Bilokiň

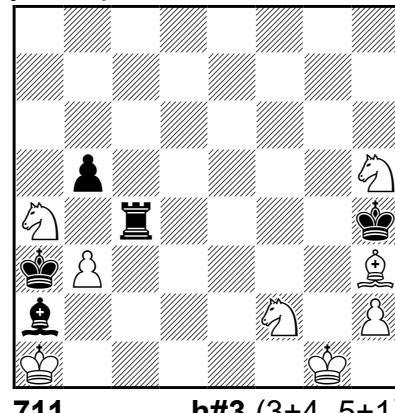
podľa R. Svobodu
UA – Poltava

709 4.1... h#2 (4+3)

710 h#2 (4+6, 3+7)

711 h#3 (3+4, 5+1)

Béla Majoros

venované Józsefovi Pásztorovi k 65. narodeninám
HU – Bakonyoszlop

■ 709: I. 1. $\mathbb{Q}f3$ $\mathbb{Q}h6$ 2. $\mathbb{Q}gf5$ $\mathbb{Q}h4\#$, II. 1. $\mathbb{Q}e5$ f3+ 2. $\mathbb{Q}f5$ $\mathbb{Q}f6\#$, III. 1. $\mathbb{Q}h3$ $\mathbb{Q}d4$ 2. $\mathbb{Q}g2$ $\mathbb{Q}h4\#$, IV. 1. $\mathbb{Q}h4$ $\mathbb{Q}f6$ 2. $\mathbb{Q}g4$ $\mathbb{Q}h6\#$. Ku skladbe z Tijdschrift van den NSB 11/1939 autor pridal riešenie 1. $\mathbb{Q}e5$. Úloha má právo na existenciu.

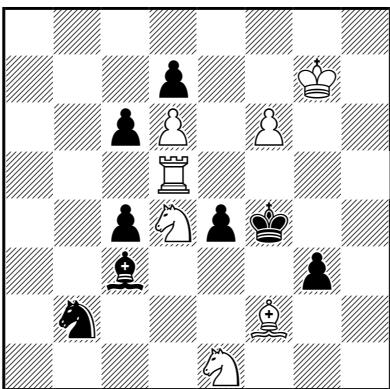
■ 710: **pozícia vľavo, „6“** 1. $\mathbb{Q}b7$ b4 2. $\mathbb{Q}:a5$ b5#, **pozícia vpravo, „5“** 1. $\mathbb{Q}h7$ $\mathbb{Q}f6$ 2. $\mathbb{Q}h5$ $\mathbb{Q}g4\#$. Ornamentálna skladba symbolizuje číslo 65. Jej dvojíčkou je nasledujúci diagram.

■ 711: **pozícia vľavo, „P“** 1. $\mathbb{Q}:b3$ $\mathbb{Q}c3$ 2. $\mathbb{Q}a4$ $\mathbb{Q}b1$ 3. b4 $\mathbb{Q}b5\#$, **pozícia vpravo, „J“** 1. $\mathbb{Q}g5$ $\mathbb{Q}f6$ 2. $\mathbb{Q}f4$ $\mathbb{Q}d5+$ 3. $\mathbb{Q}f3$ $\mathbb{Q}g4\#$. Symbolizuje P. J. Samozrejme bez témy, ale všetky maty sú modelové s plným využitím bielych kameňov.

■ 712: a) 1. c:d5 $\mathbb{Q}ec2$ 2. $\mathbb{Q}e5$ $\mathbb{Q}:g3\#$, b) 1. g:f2 $\mathbb{Q}h5$ 2. $\mathbb{Q}g3$ $\mathbb{Q}e2\#$, c) 1. $\mathbb{Q}:d4$ $\mathbb{Q}:g3+$ 2. $\mathbb{Q}e4$ $\mathbb{Q}e5\#$. Cyklický pasívny Zilahi. Dvojníky sú kompenzované modelovými matmi. Chýba však cyklus funkcií bielych kameňov.

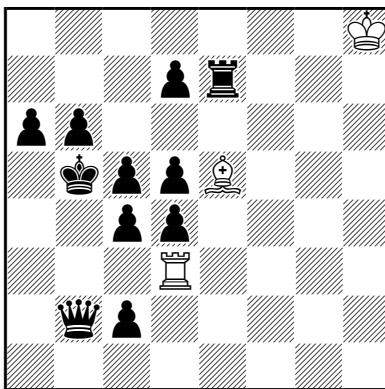
■ 713: I. 1... $\mathbb{Q}h3$ 2. $\mathbb{Q}b4$ $\mathbb{Q}g3$ 3. $\mathbb{Q}c3$ $\mathbb{Q}e1\#$, II. 1... $\mathbb{Q}h2$ 2. $\mathbb{Q}c6$ $\mathbb{Q}g3$ 3. $\mathbb{Q}d6$ $\mathbb{Q}g6\#$, III. 1... $\mathbb{Q}c3$ ($\mathbb{Q}:d4?$) 2. $\mathbb{Q}a5$ $\mathbb{Q}:c4$ 3. b5 $\mathbb{Q}c7\#$, IV. 1... $\mathbb{Q}d6$ ($\mathbb{Q}:d4?$) 2. $\mathbb{Q}a4$ $\mathbb{Q}:c5$ 3. $\mathbb{Q}b5$ $\mathbb{Q}a3\#$. Prvá dvojica je chronický známa. Druhá, v ktorej to nejde cez d4, už menej. HOTF, v ktorom sú páry riešení

A. Pankratiev a I. Antipin
RU – Chabarovsk a Krasnodar

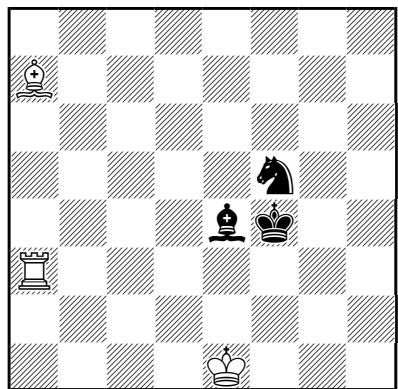
712 h#2 (7+8)
b) ♜e4 → g4, c) ♜e4

Emil Klemanič
SK – Pezinok

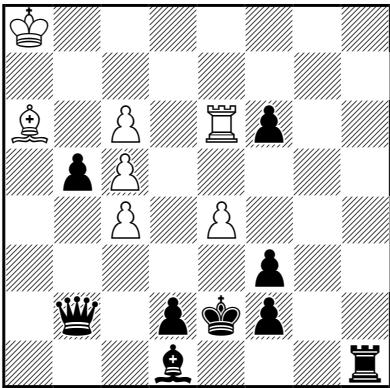
713 0.4.1... h#3 (3+11)

Stanislav Hudák
SK – Brekov

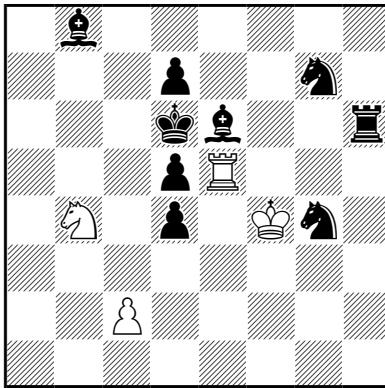
714 2.1... h#3 (3+3)

Jorge Lois
AR – Buenos Aires

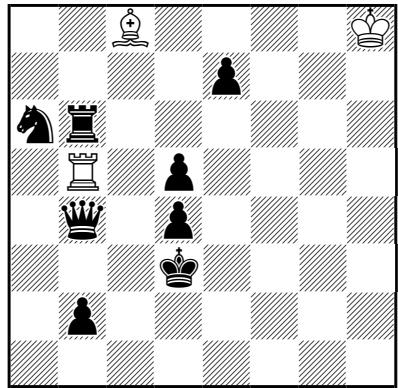
715 2.1... h#3 (7+9)

A. Pankratiev a I. Antipin
RU – Chabarovsk a
Krasnodar

716 2.1... h#3 (4+9)

A. Ivunin a A. Pankratiev
RU – Jekaterinburg a
Chabarovsk

717 4.1... h#3 (3+8)

prepojené tým, že na poliach c3, d6 je kráľ raz matovaný a raz tam vstupujú biele figúry. Modelové maty.

■ 714: I. 1. ♜h1 ♜e3+ 2. ♜g3 ♜f1 3. ♜h2 ♜g1#, II. 1. ♜g4 ♜h3 2. ♜g3 ♜b8 3. ♜f3 ♜:g3#. V miniatúre modelové maty. Téma Maslar. (autor)

■ 715: I. 1. ♜f1 c:b5 A 2. ♜:b5 e5 B 3. ♜d3 e:f6#, II. 1. ♜e1 e5 B 2. ♜:e5 c:b5 A 3. ♜e3 b6#. Známym matovým obrazcom predchádza zaujímavá analogická hra s recipročnou výmenou ľahov bieleho.

■ 716: I. 1. d3 ♜g5 2. ♜:e5 c:d3 3. d6 ♜c6#, II. 1. ♜c7 ♜:d5 2. ♜:d5 c4 3. ♜c6 c5#. Modelové maty po obetiach veže a jazdca s plným využitím bielych kameňov, ale celé je to také nesúrodé...

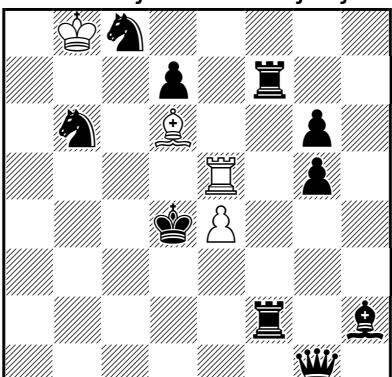
■ 717: I. 1. ♜d2 ♜f5+ 2. ♜c3 ♜c2 3. ♜b4 ♜c5#, II. 1. ♜c2 ♜:b4 2. ♜b1 ♜f5+ 3. ♜a1 ♜a4#, III. 1. e5 ♜c5 2. e4 ♜c2 3. e3 ♜f5#, IV. 1. ♜e4 ♜h7 2. ♜e5 ♜:d5+ 3. ♜f6 ♜f5#. Modelové maty, keď ľah ♜f5 sa vyskytne trikrát a je to doplnené matom vežou. V záplave ľahov si autori nevšimli recipročného výmenu (♜c5).

■ 718: I. 1... ♜f8 2. ♜7f4 ♜e7 3. ♜c5 ♜e5+ 4. ♜c6 ♜c5#, II. 1... ♜e8 2. ♜2f4 ♜e7 3. ♜e5 ♜d6+ 4. ♜f6 ♜e5#. Kritické ľahy, biely Grimshaw, čierny kráľ prechádza cez polia, z ktorých je neskoršie matovaný, návrat bielych figúr, antidualové prerušenie na f4. Viacnásobné áno!

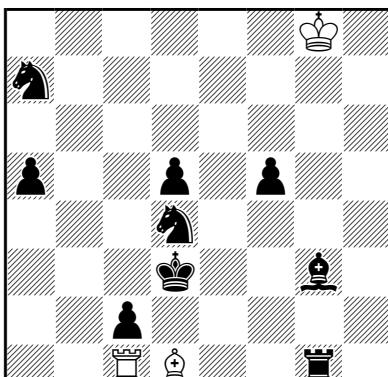
■ 719: I. 1... ♜g4 2. ♜d2 ♜:c2+ 3. ♜e1 ♜d2 4. ♜f2 ♜d1#, II. 1... ♜e2+ 2. ♜e4 ♜:g1 3. ♜e5 ♜g3 4. f4 ♜d3#, III. 1... ♜f3 2. ♜c4 ♜:d5+ 3. ♜b5 ♜b1+ 4. ♜a6 ♜b7#. Tri riešenia zakončené modelovými matmi trochu zjednocujú prvé ľahy bieleho strelca a čierneho kráľa.

F. Abdurahmanović**a M. Klasinc**

BA – Sarajevo a SI – Ljubljana

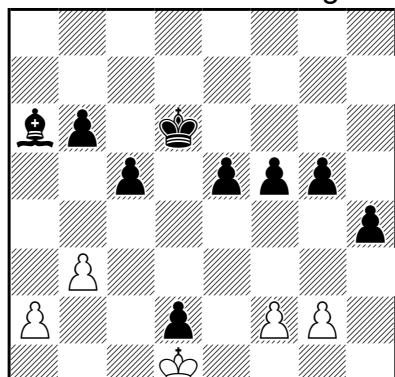
718 0.2.1... h#4 (4+10)

A. Ivunin a A. PankratievRU – Jekaterinburg a
Chabarovsk

719 0.3.1... h#4 (3+9)

Alexej Ivunin

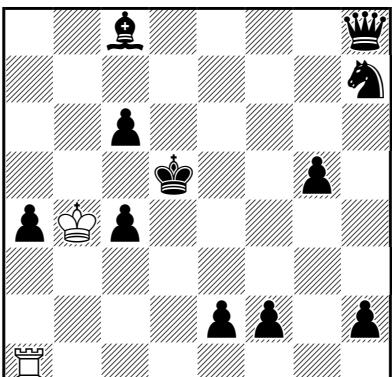
RU – Jekaterinburg

720 0.2.1... h#5 (5+9)

Jurij Bilokiň

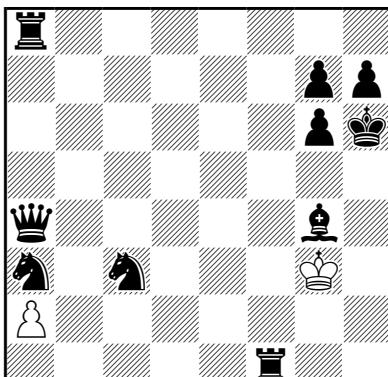
UA – Poltava

721 0.2.1... h#5 (2+11)

Jurij Bilokiň

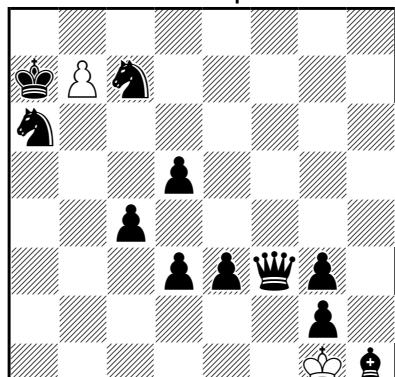
UA – Poltava

722 0.1.1... h#7 (2+10)

Marko Ylijoki

FI – Tampere

723 0.2.1... h#7 (2+11)

■ 720: I. 1... ♔:d2 2. ♔d5 ♔e1 3. ♔e4 f3+ 4. ♔f4 ♔f2 5. h3 g3#, II. 1... ♔c2 2. ♔c6 ♔b2 3. ♔b5 a4+ 4. ♔a5 ♔a3 5. c4 b4#. Analógia riešení je dostatočná. Dvojica nehrájúcich bielych pešiakov v každom riešení však môže kdekomu vadiť.

■ 721: I. 1... ♕g1 2. ♔e4 ♔c5 3. ♔e3 ♔d6 4. ♕d8+ ♔e5 5. ♕d2 ♕g3#, II. 1... ♔a3 2. ♔c5 ♕a2 3. ♔b6 ♔b4 4. ♔a6 ♔c5 5. ♔b7 ♔:a4#. Čierny kráľ bieleho oponenta dvakrát pustí na pole c5. V druhom riešení, ktoré je zaujímavejšie, to dokonca prebehne aj naopak. Myslím, že takéto skladby sa tvoria ľažšie, ako napr. s osamoteným bielym strecom. Fajn.

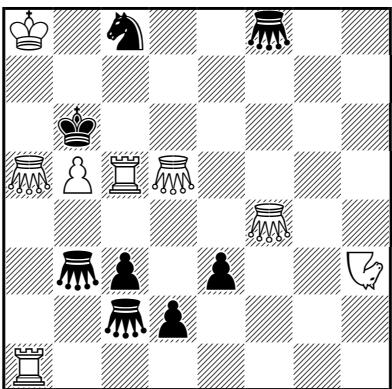
■ 722: 1... ♔h4 2. ♕b3 a:b3 3. ♔c4 b:c4 4. ♔d5 c:d5 5. ♔e6 d:e6 6. ♕f7 e:f7 7. ♕g8 f:g8 ♔#. Známy diagonálny excelsior. Slabá premena a ideálny mat v mereditke snáď udržia originalitu.

■ 723: I. 1... b8 ♔+ 2. ♔b6 ♔:c7+ 3. ♔c5 ♔:g3 4. e2 ♔h4 5. ♕f2+ ♔:f2 6. ♔d4 ♔f3 7. ♔c5 ♔f6#, II. 1... b8 ♕ 2. ♔c5 ♕g8 3. ♔b7 ♔:g3 4. ♔a8 ♔h2 5. g1 ♕ ♕g7 6. ♕a1 ♔:c7 7. ♕a7 ♕c8#. V núdzovke nejde premena na dámku. Dva dlhé varianty zakončené modelovými matmi zjednocuje branie na g3 v treťom ľahu. Škoda, že autor nehladal alebo nenašiel aj tretie riešenie s premenou na jazdcu. To by už bola iná káva. Alebo na záver výzva čitateľom...

■ 724: 1. ♕d1? A hr. 2. ♕f:d2# B, 1... ♕c4 a 2. ♕b4# C, 1... ♔e7 b 2. ♕:b3# D, 1... e2 2. ♕c1#, 1... ♕a4!, 1. ♕f:d2! B hr. 2. ♕d1# A, 1... ♕c4 a 2. ♕b3# D, 1... ♔e7 b 2. ♕b4# C, 1... ♕a4 2. ♕a2#, 1... ♕d3 2. ♕d4#. Recipročná zámena kombinovaná s výmenou úvodníka a hrozby. Obrana na c4 umožňuje mat dvojsachom, po obrane na e7 matuje jednoduchý šach vďaka prerušeniu ♕f8.

■ 725: 1. ♕b5? hr. 2. ♕d3+ ♔f5 3. ♕d7#, 1... ♔f5 2. ♕d7+ ♔e4 3. ♕d3#, 1... c:b5!, 1. ♕f1! hr. 2. ♕d3+ ♔f5 3. ♕h3#, 1... ♔f5 2. ♕h3+ ♔e4 3. ♕d3#. Jednoduchá šatrandžová skladba, kde sa v dvoch fázach vymení 2. a 3. ľah bieleho.

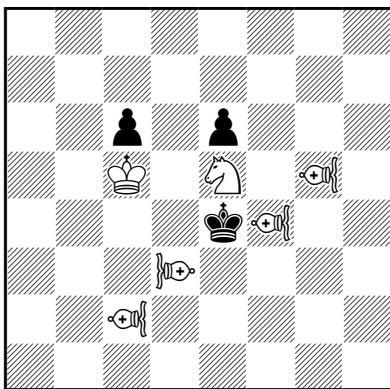
Waldemar Tura
PL – Adamów

724 #2 (8+8)

↖ = tátos, ⚰ = cvrček

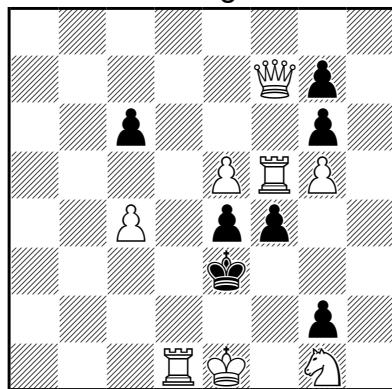
Stanislav Vokál
SK – Drienovec

725 #3 (6+3)

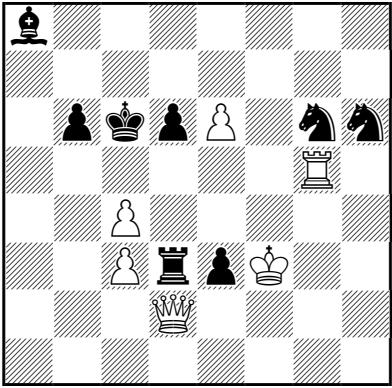
¤ = fers, ¤+ = alfil

Narayan Shankar Ram
IN – Bengaluru

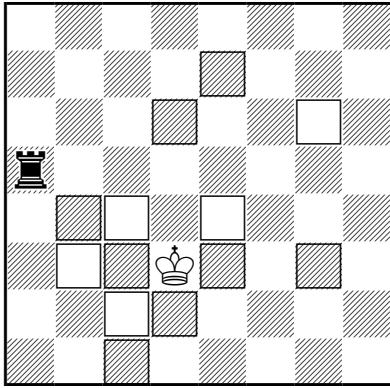
726 ds#4 (8+7)

Abdelaziz Onkoud
FR – Stains

727 2.1... hs#3 (6+8)

Juraj Lörinc
SK – Bratislava

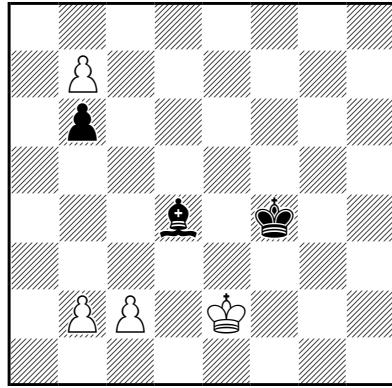
728 2.1... hs#4 (1+1)

Haanov šach, □ = diera

b) odstrániť diery e3e4d6e7g6c4b3b4

c) = b) a odstrániť diery c2c3c1d2g3

Luboš Kekely
SK – Snežnica

729 h==7.5 (4+3)

bicolores

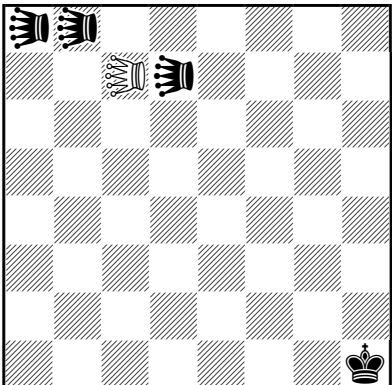
■ 726: Priamy samomat n. ťahom (ds#n) predpisuje bielemu zmatovať čierneho n. ťahom tak, aby tento mat bol v poslednom ťahu vynútený. 1.c5? t., 1...g:f5 2.g6 f3 3.¤:f5 f2+ 4.¤:f2# (3.¤a2? ¤f4!, f4!), 1...f3! 2.¤f6 g:f6? 3.¤:f6 f2+ 4.¤:f2#, 2...f2+! 3.¤:f2, 1.¤a7+! c5 2.¤f8! f3 3.¤f7! f2+ 4.¤:f2# (3.¤a2? f2+ 4.¤:f2#? nie je mat, 2.¤f7? f3 3.¤a2 f2+ 4.¤:f2#? nie je mat). Thematic try shows clearance of f-file for WQ by annihilation of WR on two different squares (f5 and f6). Solutions shows themes: voidance (Loyd clearance) + Klasinc + WQ/WR Holzhausen with critical move. (autor)

■ 727: I. 1.¤b2 ¤d1 2.¤g3 ¤e1 3.¤:b6+ ¤:b6#, II. 1.¤e2 ¤f4 2.¤g7 ¤h5 3.¤c7+ ¤:c7#. Dve analogické riešenia s recipročnou zámenou funkcií ¤/¤ a ¤/¤, zakončené matmi z kráľovskej batérie.

■ 728: a) I. 1.¤e2 ¤g5 2.¤f3 ¤e5 3.¤g4 ¤e6 4.¤f4 ¤f6#, II. 1.¤d4 ¤a1 2.¤c5 ¤b1 3.¤b5 ¤b2 4.¤a4 ¤a2#, b) I. 1.¤c4 ¤a3 2.¤b4 ¤a2 3.¤a4 ¤a1 4.¤b3 ¤b1#, II. 1.¤e3 ¤h5 2.¤f2 ¤h2+ 3.¤e2 ¤g2 4.¤d1 ¤g1#, c) I. 1.¤c2 ¤e5 2.¤b2 ¤e2 3.¤a2 ¤d2 4.¤a1 ¤d1#, II. 1.¤c3 ¤a4 2.¤b2 ¤b4+ 3.¤b1 ¤b3 4.¤a1 ¤a3#. Šesť tempovo zariadených matov s dôsledným využitím dier.

■ 729: 1...b4 2.¤b2 c3 3.¤e5 ¤d3 4.¤d6 ¤c4 5.¤c7 ¤b5 6.¤b8 ¤:b6 7.¤a3 b5 8.¤b4 c:b4==. Kritický ťah ¤ je nasledovaný jeho prerušením, ktoré využije vlastný kráľ, a následne jeho obeťou. Aj záverečná pozícia je typická pre bicoloros.

Daniel Novomeský
SK – Bratislava

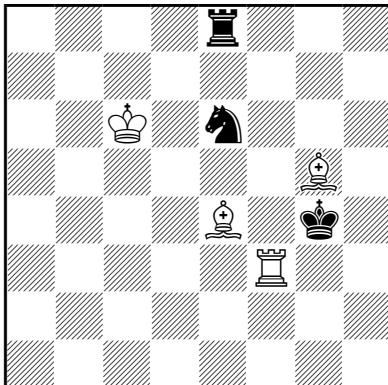

730 ser-#26 (1+4)

Messigny

= kontracvrček

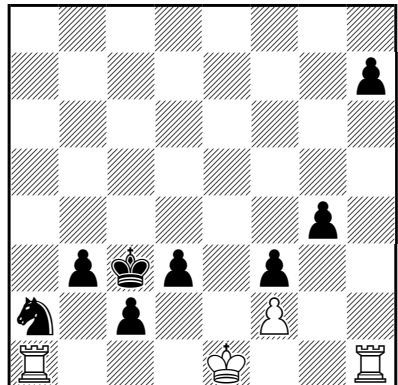
M. Vasiučko a M. Haľma
UA – Mala Snihurivka a
Hvardijske

731 ser-h#5 (4+3)

b) - ♜e8

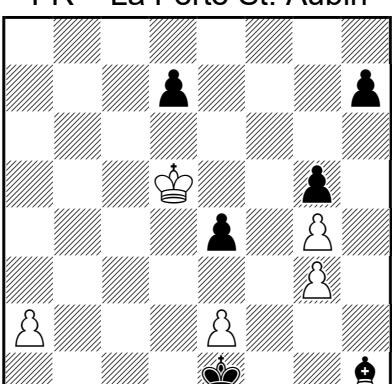
Pascale Piet
FR – Saint-Jean-de-Braye

732 ser-s#16 (4+8)

Jean Carf

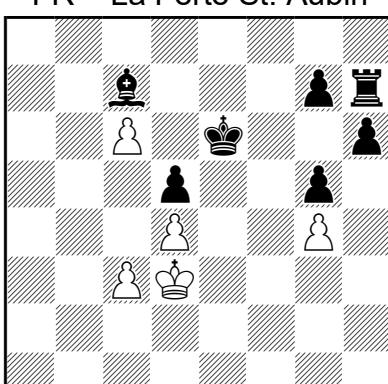
FR – La Ferté St. Aubin

733 pser-s#18 (5+6)

Jean-François Carf

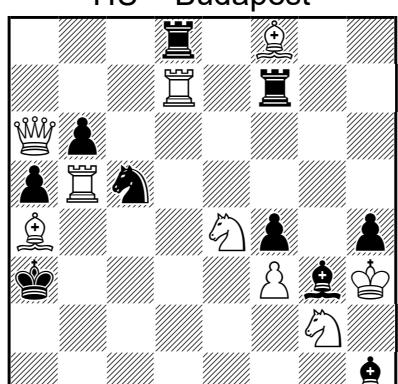
FR – La Ferté St. Aubin

734 pser-s#18 (5+7)

Tibor Érsek

HU – Budapest

735 ser-h=15 (9+10)

madrasí

■ 730: 1. ♜e7 2. ♜a8 ↔ ♜e7 3. ♜c8 4. ♜b8 ↔ ♜c8 5. ♜h8 6. ♜c8 ↔ ♜h8 7. ♜e6 8. ♜d7 ↔ ♜e6 9. ♜f5 10. ♜e7 ↔ ♜f5 11. ♜e5 12. ♜g5 13. ♜e6 ↔ ♜g5 14. ♜g4 15. ♜g6 16. ♜f5 ↔ ♜g6 17. ♜h7 18. ♜g6 ↔ ♜h7 19. ♜g4 20. ♜g5 ↔ ♜g4 21. ♜g3 22. ♜g4 ↔ ♜g3 23. ♜g2 24. ♜g3 ↔ ♜g2 25. ♜g1 26. ♜h8 ↔ ♜g1#. Materiál na šachovnici naznačuje, že dva čierne kontracvrčkovia budú blokovať a jeden bude slúžiť ako prekážka v mate. Cesta k matu je však pomerne dlhá a napodiv aj presná.

■ 731: a) 1. ♜f4 2. ♜:e4 3. ♜f5 4. ♜e5 5. ♜e6 ♜f6#, b) 1. ♜:g5 2. ♜h6 3. ♜g7 4. ♜h8 5. ♜g7 ♜f8#. Dva modelové maty s likvidáciou bieleho materiálu.

■ 732: 1. ♜h3 2. ♜:f3 3. ♜f4 4. f3 5. f:g4 6. g5 7. g6 8. g7 9. g8 ♜ 10. ♜:h7 11. ♜:d3 12. ♜:c2 13. ♜b1 14. ♜:a2 15. 0-0-0 16. ♜b1 b2#. Ktorú rošádu biely urobí? Vyzerá to na krátku (ktorá je možná už na diagrame), ale bude to dlhá (ktorej bránia ♜a2 a ♜c2).

■ 733: 1. a4 2. a5 3. a6 4. a7 5. a8 ♜ 6. ♜h8 7. ♜:h7 8. ♜h2 9. ♜g2 10. ♜:e4 11. ♜f3 12. e4 13. e5 14. e6 15. e:d7 16. d8 ♜ 17. ♜d2+ ♜f1 18. ♜e3 ♜:g2#. Dva excelsiory.

■ 734: 1. c4 2. ♜c3 3. ♜b4 4. ♜b5 5. ♜a6 6. ♜b7 7. ♜:c7 8. ♜d8 9. c7 10. c8 ♜ 11. ♜c7 12. ♜f7 13. ♜f5 14. c:d5+ ♜d6 15. ♜:g5 16. ♜h5 17. g5 18. g6 ♜h8#. Schovaná ♜h7 a pozícia ♜ naznačujú spôsob matovania bieleho, ale napriek tomu nie je riešenie úplne jednoduché.

■ 735: 1. ♜e1 2. ♜b4 3. ♜b2 4. ♜c1 5. ♜c3 6. ♜f6 7. ♜e7 8. ♜g7 9. ♜:g2 10. ♜d2 11. ♜:f3 12. ♜d1 13. f3 14. f2 15. f1 ♜+ ♜:b6=. Čierna štafeta do záverečnej pozície má 6 bežcov, z nich ♜g3 má pomyselný kolík dvakrát.

2. ♜g3 ♛a1#, 1...d:e1 ♜ 2. ♜:e6+ ♜:e6#, 1...d:e1 ♜ 2. ♜c4 ♜a7#, c) 1. ♜b8! t., 1...d:c1 ♜
 2. ♜d3+ ♜:d3#, 1...d:c1 ♜ 2. ♜f4 ♜:f4#, 1...d:c1 ♜ 2. ♜e1 ♜c5#, 1...d:c1 ♜ 2. ♜e3+ ♜:e3#,
 1...d:c1 ♜ 2. ♜f2+ ♜:f2#, 1...d:c1 ♜ 2. ♜a7 ♜:a7#.

■ 754: a) 1... ♜f4=, b) 1... ♜h2+ 2. ♜e1 ♜d3=, c) 1... ♜c1=, d) už je pat.

■ 755: a) -1.d7: ♜c8 ♜+, b) -1.c7: ♜d8 ♜, c) -1. ♜b8: ♜a7, d) -1.b7-b8 ♜.

■ 756: a) 1.d4 e5 2.d:e5 ♜d6 3.e:d6 ♜g5 4.d:c7 ♜:c1 5.c:b8 ♜:b1 6. ♜f4 ♜c1 7. ♜:c1,
 b) 1. ♜f3 e5 2. ♜:e5 ♜c6 3. ♜:c6 ♜b4 4. ♜:d8 ♜:d2+ 5. ♜:d2 ♜:d8 6. ♜f3 ♜e8 7. ♜g1,
 c) 1. ♜c3 d5 2. ♜:d5 ♜d7 3. ♜:e7 ♜df6 4. ♜:g8 ♜:d2+ 5. ♜:d2 ♜d6 6. ♜:d6 ♜:g8 7. ♜d1.

JUBILEJNÝ TURNAJ BEDRICH FORMÁNEK – 90, C 1. 5. 2023

Definitívny výsledok

Turnaj vypísala Slovenská organizácia kompozičného šachu k 90. narodeninám Bedricha Formánka (* 6. 6. 1933), a to v skladaní trojťažiek podľa pravidiel šatrandžu (starého arabského šachu). Použitie dám alebo strelcov nebolo dovolené, namiesto nich bolo nutné použiť figúry fers (skokan 1-1) a alfil (skokan 2-2), a to v ľubovoľnom počte. Pešiaci na poslednom rade sa môžu premeniť iba na fersa. Nie sú dovolené dvojkroky pešiakov ani rošády. Skladby sa môžu končiť rovnocenne matom alebo patom. Pripúšťajú sa aj ilegálne postavenia.

Osobitným doplnkom súťaže boli skladby v šatrandži s ľubovoľnou výzvou a s využitím ľubovoľného retromotívu (včítane dôkazových partií), tieto však musia mať legálne postavenie.

Správa usporiadateľa

Na turnaji sa v oboch oddeleniach zúčastnilo 30 kompozícii od 12 skladateľov zo 7 krajín. Skladby boli upravené do jednotnej anonymizovanej formy a po uplynutí zasielacej lehoty zaslané rozhadcovi.

Oddelenie A, trojťažky:

Konkuvalo 19 skladieb od 10 autorov zo 6 krajín. Skladbám boli pridelené tieto čísla: A01, A19 – Juraj Brabec (Slovensko), A02 – Viktor Syzonenko (Ukrajina), A03 – Stephan Dietrich (Nemecko), A04, A05 – Ľuboš Kekely (Slovensko), A06 – Vlaicu Crișan & Eric Huber (Rumunsko), A07, A08, A09, A10, A11, A12, A13, A14 – Stanislav Vokál (Slovensko), A15 – Sophie Yifeng He (Hong Kong), A16, A17 – Gérard Doukhan (Francúzsko), A18 – Emil Klemanič (Slovensko).

Oddelenie B, retroskladby:

Konkuvalo 11 skladieb od 5 autorov z 3 krajín. Skladbám boli pridelené tieto čísla: B01, B02 – Ľuboš Kekely (Slovensko), B03 – Marek Kolčák (Slovensko), B04, B05, B06, B07, B08, B09 – Stanislav Vokál (Slovensko), B10 – Pavel Kameník (Česko), B11 – Michel Caillaud (Francúzsko).

Posudok rozhodcu B. Formánka:

Od usporiadateľa turnaja, Ladislava Packu, som dostal 19 trojťažiek a 11 retroskladieb na vzorne vyhotovených diagramoch bez mien autorov a s podrobňymi riešeniami. Pokial ide o celkovú úroveň turnaja, nevedel som, čo mám očakávať, ale prekročila moje očakávania. Myslím, že ide o dôstojné pripomnenie si stredovekých arabských šachových skladateľov, ktorí sa pred vyše tisíc rokmi veľkou mierou zaslúžili o rozvoj svetového kompozičného šachu.

V rámci reklamačnej lehoty (do 31. 7. 2023) došlo niekoľko pripomienok. Po ich zapracovaní, resp. zvážení, som vypracoval tento definitívny výsledok turnaja.

Oddelenie A: Trojťažky (Threemovers)

I. cena (Prize) ex aequo 757 Gérard Doukhan (A16) a 758 Gérard Doukhan (A17)

757: Hrozba a prvý variant obsahujú pseudo-le Grandovu tému (transformovanú z dvojťažky do trojťažky) v kombinácii s téhou Somova (kde sa uplatní veža ako jediná šatrandžová líniová figúra). Druhý a tretí variant obsahujú vzdialené blokovanie polí alfilom e3 a rovnaké druhé ľahy

ako matové ťahy jazdcom v prvej dvojici a naopak. A navyše je cyklus ťahov medzi hrozbou a troma obranami (AD-DB-BC-CA). Motívacia jednotlivých ťahov je hodná podrobného štúdia.

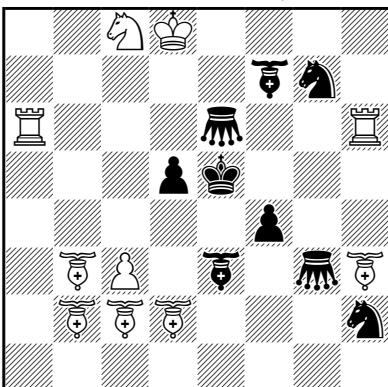
758: Na okolnosť, že ide o toho istého autora, ma upozornil na požiadanie usporiadateľ turnaja. Opäť „písmenková“ téma a opäť zaujímavá motivačná náplň.

Obe trojťažky veľmi dobre ukazujú na možnosti, ktoré skladateľom poskytuje šatrandž.

Gérard Doukhan

I. cena ex aequo

B. Formánek 90-JT, odd. A

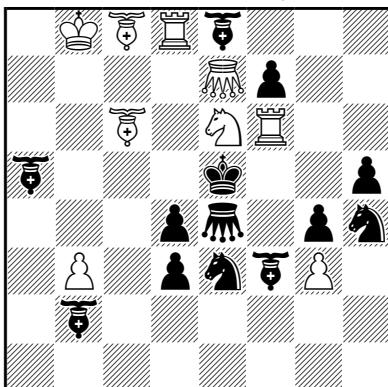

757 #3 (10+9)
šatrandž, ♜ ♜ = alfil, ♛ ♛ = fers

Gérard Doukhan

I. cena ex aequo

B. Formánek 90-JT, odd. A

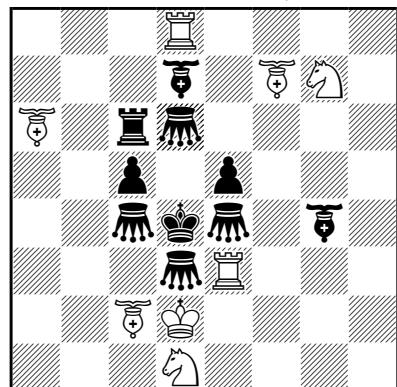

758 #3 (9+13)
šatrandž, ♜ ♜ = alfil, ♛ ♛ = fers

Viktor Syzonenko

II.-IV. cena ex aequo

B. Formánek 90-JT, odd. A

759 #3 (8+10)
šatrandž, ♜ ♜ = alfil, ♛ ♛ = fers

■ **757:** 1. ♜e7! hr. 2. ♜d4 **A** (hr. 3. ♜g6# **C**) 2... ♛f5 3. ♜c6# **D**, 1... ♜f3 2. ♜b4 **B** (hr. 3. ♜c6# **D**) 2... ♛d7 3. ♜g6# **C**, 2... ♜d4 3. c:d4#, 1... ♜g5 2. ♜g6+ **C** ♔f6 3. ♜d4# **A**, 1... ♜c5 2. ♜c6+ **D** ♔d6 3. ♜b4# **B**.

■ **758:** 1. ♜:f7! hr. 2. ♜g7 **A** (hr. 3. ♛f6# **C**) 2... ♜d5 3. ♛d6# **D**, 1... ♜f1 2. ♜f4 **B** (hr. 3. ♛d6# **D**) 2... ♜f5 3. ♛f6# **C**, 1... ♜g6 2. ♛f6+ **C** ♔f5 3. ♜g7# **A**, 1... ♜:c6 2. ♛d6+ **D** ♔d5 3. ♜f4# **B** (1... ♜c4 2. b:c4 hr. 3. ♛d6#, 2... ♜f5 3. ♛f6#).

■ **759:** 1. ♜c3! hr. 2. ♜e2+ **D** ♛:e2 3. ♜:e4# **E**, 2... ♜:e2 3. ♜e6# **F**, 1... ♛cd5 2. ♜f5+ **A** ♛:f5 3. ♜:d3# **B**, 2... ♜:f5 3. ♜b5# **C**, 1... ♛6~ 2. ♜:d3+ **B** ♛c:d3 3. ♜b5# **C**, 2... ♛e:d3 3. ♜f5# **A**, 1... ♛e~ 2. ♜b5+ **C** ♜:b5 3. ♜f5# **A**, 2... ♛:b5 3. ♜:d3# **B**.

II.-IV. cena ex aequo 759 Viktor Syzonenko (A02), 760 Vlaicu Crișan a Eric Huber (A06) a 761 Juraj Brabec (A19)

Ďalšie tri trojťažky sú si v jednom veľmi podobné: obsahujú cyklickú tému, v ktorej po troch obranách vzniknú akoby tri dvojťažky s dvoma variantmi, pričom ich úvodníky a maty sú zacyklené podľa schémy A-BC / B-CA / C-AB. Je to už vyše 85 rokov známa a mnohokrát spracovaná Jacobsova téma z ortodoxných aj exotrojťažiek, ale autorov by sotva niekto mohol obviníť z neoriginality. Mechanizmus odlákania čiernych kameňov po šachujúcich druhých ťahoch je súčasťou principiálne rovnaký, ale realizácia je zjavne odlišná (najmä v dôsledku použitia iných figúr). Najviac sa mi páči Syzonenkova skladba, lebo obsahuje hrozbu s rovnakou náplňou (ale na iných poliach), pričom všetky obrany vykonávajú exofigúry. A navyše sa v nej nachádza poloväzba fersa a alfila (ako v jednej z turnaja). Relatívnym mínusom je použitie výlučne ortodoxných figúr na strane bieleho.

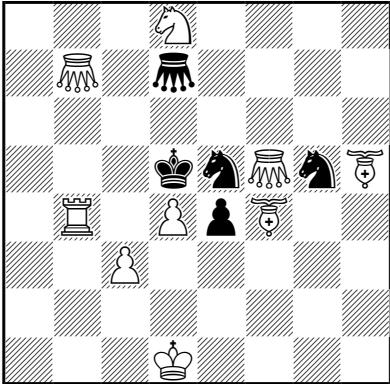
Kladom trojťažky Crișana a Hubera sú výlučne arabské biele tematické figúry a celkovo živo pôsobiaca hra a ekonomická konštrukcia.

„Bielo-ortodoxná a čierno-arabská“ Brabcova trojťažka je technicky dokonalá, otázka však je, ako treba hodnotiť okolnosť, že ide o tempovku (teda chýbajú obranné motívy), v ktorej je čierny natoľko zviazaný, že má k dispozícii iba tri ťahy.

Dlho som sa rozhodoval o poradí týchto troch skladieb. Nakoniec som sa priklonil ku kompromisu...

Vlaicu Crișan a Eric Huber

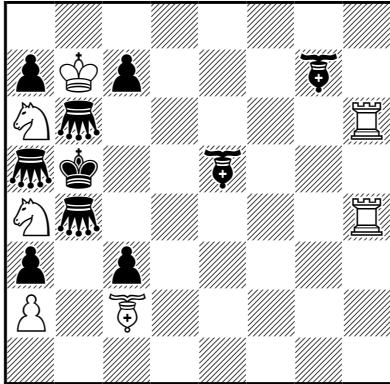
II.-IV. cena ex aequo
B. Formánek 90-JT, odd. A

760 #3 (9+5)
šatrandž, ♕ = alfil, ♖ = fers

Juraj Brabec

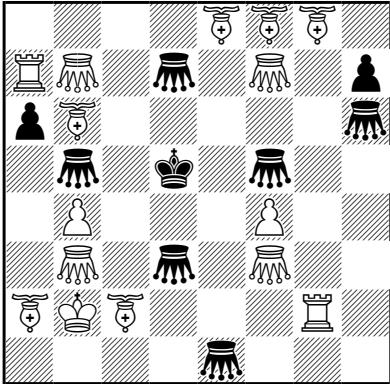
II.-IV. cena ex aequo
B. Formánek 90-JT, odd. A

761 #3 (7+10)
šatrandž, ♕ = alfil, ♖ = fers

Emil Klemanič

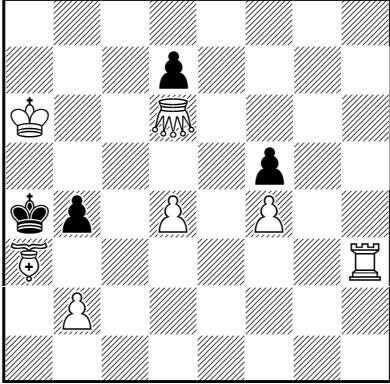
Zvláštna cena
B. Formánek 90-JT, odd. A

762 #3 (15+9)
šatrandž, ♕ = alfil, ♖ = fers

Stanislav Vokál

Pochvalná zmienka
B. Formánek 90-JT, odd. A

763 #3 (7+4)
šatrandž, ♕ = alfil, ♖ = fers

Zvláštna cena (Special Prize) 762 Emil Klemanič (A18)

Pre skladbu, ktorá svojimi „ornamentmi a dekoráciami“ (na rozdiel od výtvarného umenia a architektúry aj pohyblivými) by si rozhodne nezaslúžila označenie insitná, som vymyslel (dúfam, že ako prvý) názov rokoková... Samozrejme, opäť ma zaujal cyklus AB-BC-CD-DA v matoch. Téma ako stvorená pre fersov.

Pochvalná zmienka (Commendation) 763 Stanislav Vokál (A13)

Minimalistické použitie fersa a alfila na tému známej logickej kombinácie, v ktorej možno objaviť aj modelové maty.

Oddelenie B: Retroskladby (Retro Compositions)

Šatrandž má v oblasti retra obmedzené možnosti oproti ortodoxnému šachu, predovšetkým kvôli absencii inak bežných tém (všepremena, en passant, rošáda). Originálnym prvkom by mohol byť fakt, že alfil môže stať legálne len na 8 poliach šachovnice, ale to je dosť chudobná náhrada.

Turnaj priniesol predovšetkým tri pekné dôkazové partie. Vo zvyšku prevládali retraktory, bohužiaľ zväčša „pacifické“ (bez braní), čo je podstatné zjednodušenie oproti analytickým dielam, kde základná pozícia skladby musí byť odvoditeľná od základnej pozície partie. Ale aj v tomto žánri sú možné zaujímavé kombinácie, ako ukazuje jediná pochvalná zmienka.

Škoda, že ani jeden autor sa nepokúsil spracovať tému, pri ktorej by sa využil fakt, že v šatrandži je pat ekvivalentný matu (t.j. znamená výhru). A to už nehovoriač o retropate (?!). Myslím, že tu sa nájdú pestré možnosti tvorby pre nasledovníkov.

I. cena 764 Michel Caillaud (B11)

Dôkazová partia s najbohatším obsahom, zahŕňajúcim témy Ceriani-Frolkin (premenená figúra v priebehu partie zmizne), Prenix (pešiak sa premení na figúru a pôvodná figúra toho istého druhu a farby je neskôr zobraťa) a fénix (pôvodná figúra je zobraťa a pešiak sa potom premení na figúru toho istého druhu a farby). Súčasťou obsahu je šesť „diaľkových pochodov“: dva „čisté“ (biely ♔d1 cez b2 na h8, biely ♕e1 cez g3 na a1), dva s premenou pešiaka (♟b7→b1→h1, ♜g7→g1→b8), jeden s braním (čierny ♕e8 na h3, potom ♜g2:h3) a jeden s premenou a potom braním (♝b2 cez ♖a7 na a8, potom na e6 s následným ♜f7:e6). Pri dôvtipnom použití týchto pochodov sa mi „pomalosť“ fersov javí ako sympatická vlastnosť šatrandžu. (Ide o opravu I. ceny z predbežného výsledku, v ktorej sám autor našiel nekorektnosť.)

II. cena 765 Pavel Kameník (B10)

Pronkinova téma (premenená figúra obsadí východiskové pole už predtým zobraťej figúry toho istého druhu a tej istej farby), s estetickými (antiparalelnými) pochodmi pôvodného a premeneného bieleho fersa (e1-b6, d8-e1).

III. cena 766 Marek Kolčák (B03)

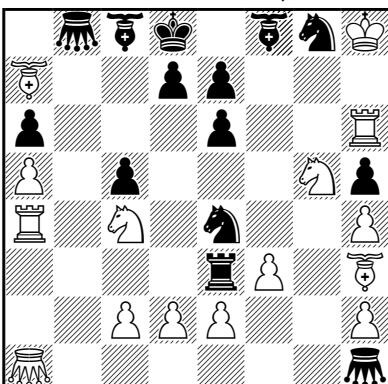
Priamo školský príklad na Pronkinovu tému.

(Pozn.: V pôvodnom postavení šatrandžu stojí králi na d1 a d8, v prípade III. ceny na e1 a e8, čo však predstavuje iba zrkadlový obraz a nemá vplyv na korektnosť.)

Michel Caillaud

I. cena

B. Formánek 90-JT, odd. B

764

(15+14)

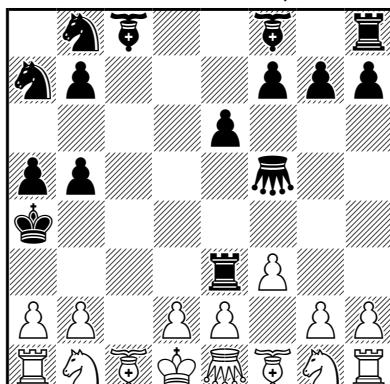
Po 45. tahu čierneho

Proof game after 45 moves
šatrandž, ♜ ♜ = alfil, ♕ ♕ = fers

Pavel Kameník

II. cena

B. Formánek 90-JT, odd. B

765

(15+15)

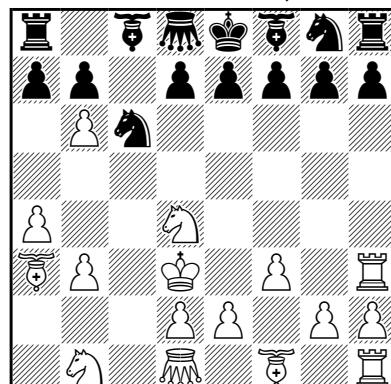
Po 19. tahu bieleho

šatrandž, ♜ ♜ = alfil, ♕ ♕ = fers

Marek Kolčák

III. cena

B. Formánek 90-JT, odd. B

766

(16+15)

Po 16. tahu čierneho

šatrandž, ♜ ♜ = alfil, ♕ ♕ = fers

■ **764:** 1.b3 ♔a6 2.b4 ♔c5 3.b5 a6 4.b6 ♕a7 5.b:a7 b6 6.a3 b5 7.a4 b4 8.a5 b3 9.♔a4 b2 10.♗a3 b1 11.a8 12.♗b7 13.♗b3 14.♗d5 15.♗d3 16.♗c4 h6 17.♗a3 h5 18.♔c1 ♕h6 19.♔b2 ♕e6 20.♔c3 ♕e3 21.♔d4 ♕e4 22.♔f5 ♕e4 23.♔e6 f:e6+ 24.♔g6 ♕f7+ 25.♔h7 ♕g6+ 26.♔h8 ♕f5 27.♗c5 ♕g4 28.♗a7 ♕h3 29.g:h3 ♕g2 30.♗f3 c6 31.♗g1 ♕h1 32.♗g6 c5 33.♗h6 g6 34.h4 g5 35.♗h3 g4 36.♗g5 g3 37.f3 g2 38.♗f2 g1 39.♗g3 ♕f2 40.♗f4 ♕g3 41.♗e5 ♕f4 42.♗d4 ♕e5 43.♗c3 ♕d6 44.♗b2 ♕c7 45.♗a1 ♕b8.

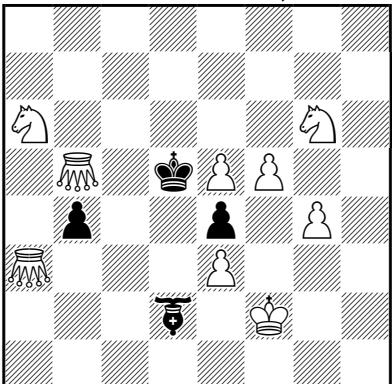
■ **765:** 1.f3 a6 2.♗f2 a5 3.♗e3 ♕a6 4.♗d4 ♕e6 5.♗c5 ♕e3 6.♗b6 c:b6 7.c3 ♔c7 8.c4 ♔c6 9.c5 ♔b5 10.c6 ♔a4 11.c:d7 b5 12.d8 13.♗c7 ♕e6 14.♗d6 ♕f5 15.♗e5 e6 16.♗f4 ♘e7 17.♗g3 ♘ec6 18.♗f2 ♘a7 19.♗e1.

■ **766:** 1.c3 c6 2.c4 ♕c7 3.c5 ♕b6 4.c:b6 c5 5.a3 c4 6.a4 c3 7.♗a3 c2 8.♗h3 ♘c6 9.♗a3 c1 10.b3 ♕b2 11.♗f3 ♕c3 12.♗d4 ♕b4 13.f3 ♕c5 14.♔f2 ♕d6 15.♔e3 ♕c7 16.♔d3 ♕d8.

Stanislav Vokál

Čestné uznanie

B. Formánek 90-JT, odd. B

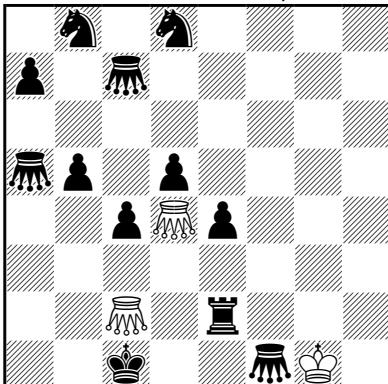

767 -1 & #3 (9+4)
šatrandž, = alfil, = fers

Stanislav Vokál

Pochvalná zmienka

B. Formánek 90-JT, odd. B

768 -9 & #1 (3+12)
pacifický retraktor
šatrandž, = fers

Čestné uznanie (Honourable Mention) 767 Stanislav Vokál (B05)

Dobrým nápadom je spätné branie alfila na jemu „prístupnom“ poli. Okrem výberu spätného brania je slušný aj „normálny obsah“, ale vedel by som si predstaviť aj lepšie spracovanie danej témy...

Pochvalná zmienka 768 Stanislav Vokál (B07)

Sympatická okružná jazda bieleho kráľa a modelový mat dvojma fersmi.

■ **767:** biely vráti posledný ťah a dá mat 3. ťahom. 1.:b4? hr. 2.c7#, 1...:b4! Nejde vrátiť ťahy: späť -1.f3:g4?, -1.f3:g4?, -1.f3:g4?, -1.f3:g4?. Späť -1.f3:g4! Dopredu: 1.e7+? :e5!, 1.c7+? c5!, 1.:b4? hr. 2.c7#, 1...:b4 2.f4 hr. 3.e7#, 1...e:f3!, 1.f4 hr. 2.e7#, 1...:f4 2.:b4 hr. 3.c7#.

■ **768:** 1.g2-g1! f2-f1+ 2.f3-g2 e5-e4+ 3.f4-f3 e6-e5+ 4.e5-f4 d2-e2+ 5.d6-e5 b6-c7+ 6.c5-d6 c7-b6+ 7.b4-c5 b6-a5+ 8.b3-b4 c5-c4+ 9.c3-d4 & 1.c3-b2#.

Ďakujem všetkým autorom za účasť na tejto ojedinej súťaži, Ivanovi Jarolínovi a Lacovi Packovi za výbornú spoluprácu vo funkcií usporiadateľov a Jurajom Brabcovi a Lörincovi za cenné pripomienky.

Bratislava, 1. 8. 2023
9Bedrich OFormánek

■ **687:** Počet riešení je **37**: všetkých možných premien berolín je 40 (b7-c8, c7-b8, c7-d8, d7-c8, d7-e8 atď. – spolu 10, každá so štyrmi možnými premenami), pričom napr. po **1.c7-b8** vznikajú hrozby premenami ostatných berolín na dámhu alebo vežu. Z tejto množiny riešení treba však odpočítať 1.f7-g8?, 1.f7-g8? (lebo neobsahujú hrozby), ako aj 1.c7-d8?, 1.c7-d8? (lebo umožňujú účinnú obranu 1...c8+!), čo dáva počet 36. Tým posledným je asi najkrajšie riešenie **1.b6!** tempo, 1...b8 2.b7:b8, atď. až 1...g8 2.g7:g8, mat. – Spomedzi 11 riešiteľov najlepší výsledok (39) dosiahol Juraj Lörinc a vyhral tak autorovu knižku Šachové žarty – Chess Jokes...

DEFINITÍVNE VÝSLEDKY SKLADATEĽSKÝCH SÚŤAŽÍ

K predbežnému výsledku skladateľskej súťaže dvojťažiek Zoltán Labai-80 (rozhodnutie publikované v PaM 122) neprišli žiadne námitky a výsledok sa tak stáva definitívnym.

Awani Kumar: WELCOME PAT A MAT 125

Here is *PAT A MAT* No.125. Let us welcome it with interesting tours of knight on $5 \times 5 \times 5$ ($= 125$) cell board. Readers can visualize it by stacking 5×5 board in alphabetical order. On a 2-dimension board, knight can jump only up to 8 cells but it can jump up to 24 cells in 3-dimension board. Figure 1 to Figure 3 is 'figured tour' of knight on $5 \times 5 \times 5$ board. Here all the square numbers $1^2, 2^2, 3^2 \dots 11^2$, that is, 1, 4, 9 ... 121 and all the cube numbers $1^3, 2^3, 3^3, 4^3$ and 5^3 , that is, 1, 8, 27, 64 and 125 when joined delineate letters 'P', 'A', 'M'; the first letters in *PAT A MAT* and numerals '1', '2' and '5' – for issue 125.

7 30 3 18 11 28 19 6 31 40 5 2 17 10 21 34 23 20 39 32 15 38 33 22 13	E 47 12 71 28 23 6 17 22 13 10 31 14 11 24 29 18 7 30 15 20 93 32 19 38 41	E 21 28 43 10 23 14 5 22 39 44 29 20 15 6 11 32 13 18 3 38 19 2 31 12 17	
D 29 84 81 110 63 26 111 62 101 80 83 100 115 64 47 112 97 122 79 102 121 116 37 54 125	D 108 1 26 49 72 91 4 9 36 21 2 25 34 27 54 5 16 3 8 35 78 39 42 33 52	D 26 9 34 7 58 33 40 25 46 51 54 27 42 35 24 41 4 37 50 45 30 49 16 1 118	
C 82 109 114 105 60 113 98 119 108 43 120 57 106 99 104 123 118 103 96 107 56 95 124 117 52	C 117 48 45 70 55 46 103 98 57 68 107 44 69 86 51 92 99 124 37 58 43 94 79 40 75	C 53 74 59 84 87 62 123 52 89 60 75 48 61 106 57 110 63 56 47 90 55 70 117 92 67	
B 85 76 71 66 91 70 67 92 77 72 75 86 69 90 65 68 93 88 73 78 87 74 53 94 89	B 115 102 119 66 113 118 65 114 87 56 89 104 111 120 67 110 95 88 83 74 61 84 105 76 59	B 73 82 77 96 85 78 103 112 83 88 109 124 101 104 97 102 69 120 93 66 71 108 115 68 91	
A	1.	2.	3.

Figured tours of knight in 3-dimension board has got scanty attention and readers are urged to look into its myriad possibilities.

Účastníci oslavy v Planétke (pozri s. 246), zľava: Ivan Jarolín, Marian Červenka, L'uboš Oravec, Marián Križovenský, Emil Klemanič, Juraj Brabec, Bedrich Formánek, Jozef Havran, Zoltán Labai, Juraj Lörinc, Vasil Ďačuk, Peter Gvozdják (meškal Ivan Garaj).

Bedova exofigúra – cvrček – priskakuje na šachovnicu.
Foto Ivan Jarolín

PAT A MAT TOURNEYS

PAT A MAT has pleasure in announcing international tourneys for a) orthodox twomovers 2023 (judge Vasil Ďačuk, Slovakia), b) threemovers 2022-2023 (judge Marián Križovenský, Slovakia), c) moremoves 2022-2023 (judge Oto Mihalčo, Slovakia), d) studies 2022-2023 (judge Yochanan Afek, Israel/Netherlands), e) helpmates 2023 (judge Juraj Lörinc, Slovakia), f) selfmates and reflexmates 2022-2023 (judge Ladislav Salai, Slovakia), g) fairies 2023 (judge Jacques Rotenberg, Israel). Entries should be sent to the editors of the sections (see below) or to Michal Dragoun as soon as possible but before 15th October of the year.

PAT A MAT vypisuje medzinárodné skladateľské turnaje v kompozičnom šachu v týchto oddeleliach: a) ortodoxné dvojčažky 2023 (rozhodca Vasil Ďačuk, Slovensko), b) trojčažky 2022-2023 (rozhodca Marián Križovenský, Slovensko), c) mnohotchažky 2022-2023 (rozhodca Oto Mihalčo, Slovensko), d) štúdie 2022-2023 (rozhodca Yochanan Afek, Izrael/Holandsko), e) pomocné maty 2023 (rozhodca Juraj Lörinc, Slovensko), f) samomaty a reflexné maty 2022-2023 (rozhodca Ladislav Salai, Slovensko), g) exo 2023 (rozhodca Jacques Rotenberg, Izrael). Súťažné skladby posielajte priebežne na adresy vedúcich jednotlivých oddelení alebo vedúceho redaktora (pozri nižšie), ale najneskôr do 15. októbra kalendárneho roka.

ZOZNAM PODPOROVATEĽOV PAM

Anton Brídzik, Richard Dobiáš, Emil Klemanič, Marek Kolčák, Jozef Pinter, Ladislav Radi, † Bohuslav Sivák, Marcel Susa, Marián Šemrinec, Juraj Šťastný.

Definície použitých exokameňov, exopodmienok a výziev nájdete na stránke SOKŠ:

<https://pam.soks.sk/terminologia/exokamene-v-pam/>
<https://pam.soks.sk/terminologia/exopodmienky-v-pam/>
<https://pam.soks.sk/terminologia/vyzvy-v-pam/>

PAT A MAT, časopis kompozičného šachu

Vedúci redaktor: Michal Dragoun, Kettnerova 1939/3, CZ-155 00 Praha 5,

e-mail: m.dragoun@gmail.com

#2: **Peter Gvozdják**, Hlaváčiková 9, SK-841 05 Bratislava 4, e-mail: peter.gvozdjak@gmail.com

#3: **Juraj Šťastný**, M. M. Hodžu 2417/11, SK-960 01 Zvolen, e-mail: juro.stastny@gmail.com

#n, exo: **Juraj Lörinc**, Pažítková 5, SK-821 01 Bratislava 2, e-mail: juraj.lorinc@gmail.com

+/: **L'uboš Kekely**, SK-023 32 Snežnica 128, e-mail: kekely@zmail.sk

h#: **Emil Klemanič**, Dr. Bokesa 17, SK-902 01 Pezinok, e-mail: emil.klemanic@nsud.sk

s#: **Ladislav Salai jr.**, Kernova 6, SK-036 01 Martin, e-mail: ladislav.salai61@gmail.com

Technická realizácia: Ivan Jarolín, Černyševského 39, SK-851 01 Bratislava 5, e-mail: ijarolin@gmail.com

Distribúcia: Juraj Lörinc, Pažítková 5, SK-821 01 Bratislava 2, e-mail: juraj.lorinc@gmail.com

Vydáva © Slovenská organizácia kompozičného šachu, občianske združenie, Zimná 2, SK-821 02 Bratislava, e-mail: soks@soks.sk, IČO 31749917.

Predplatné na účet vedený v Tatra Banke (do správy pre prijímateľa uvedťte svoje meno):
 IBAN SK33 1100 0000 0026 2902 3890, Swift code (BIC): TATRSKBX.